Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường (scan từ microfilm của Đại Học Cornell)

NĂM THỨ 31
Số 6009

Ngày thứ sáu
18 Nov. 1938

Ngày 27
tháng chín (Đủ)
NĂM MẬU-DẦN

Lục tỉnh tân văn

COFAT

CHỦ-NHƠN: NGUYỄN-VĂN-CỦA

Mua báo xin trả tiền trước cho ông Nguyễn-văn-Của.
Gởi bài vở cho ông Lâm-văn-Ngọ.

XUẤT BẢN HẰNG NGÀY

BÁO-QUÁN: 57, Rue Lucien Mossard, 57 — SAIGON
Dây thép tắt: LUCTINH — Dây thép nói: 20.364

CHỦ-NHIỆM: LÂM-VĂN-NGỌ

Thay mặt cho tòa báo bên Pháp-Quốc
COMPTOIR INTERNATIONAL DE PUBLICITÉ
9, Rue Tronchet — PARIS (VIII°)

GIÁ BÁO

Một năm.. 12$00
Sáu tháng. 6.50
Ba tháng.. 3.50
Mỗi số..... 0.04

TẠI NHÀ HỘI S.A.M.I.P.I.C.

Bài diễn-văn của cụ Bùi-quang-Chiêu đọc giữa buổi tiệc tiễn chơn quan Thống-đốc PAGÈS về Pháp

Kính phu-nhân,
Kính quan Thống-đốc,
Kính các ngài,

TRONG năm năm, nay là lần thứ hai, ngài sắp từ giã Namkỳ đặng có hưởng sự nghỉ ngơi rất xứng đáng. Thần-dân toàn cả Namkỳ, các chi các nhánh, tề tựu trong một tiệc tiễn-hành thiết ra tại nhà hội Annam đặng tỏ lòng thành kính, trước bữa ngài xuống tàu, chứng nhận ngài đã lựa chọn con đường tốt trong việc hành chánh của ngài, là con đường tâm phế. Thật đấy, trong năm năm ngài cai-trị xứ nầy, ngài đã tỏ ra bởi sự ngài lèm, rằng cái điều ham muốn độc nhứt của ngài là, một phía thì giúp cho xứ sở thoát khỏi nạn kinh-tế khuẩn-bách nó đương làm hết sức khó khăn cho xứ, một phía thì sắp đặt cho người bổn-xứ được những phương châm mới mẽ nó dắc dẫn thần-dân đến nơi sanh-hoạt dễ dàng và tinh-thần tráng kiện hơn.

Trong lúc nền kinh-tế lụng bại, ngài nghĩ đến sự thống khổ của nhơn-dân trước hơn là sự khó khăn của công-nho mà ngài chịu trách-nhậm, nên ngài không ngần ngại, liền bửa sau ngài an tứ tại dinh thự đường Lagrandière, thì ngài đã bớt rất nhiều thứ thuế thân nó đè nặng đám dân vô-sản và miễn món thuế thân còn thiếu năm trước, đặng cho dân thong thả làm ăn, khỏi phải trốn tránh như phường vô loại trong đồn điền xa xuôi đặng có khỏi tay các quan lo về phần thâu thuế, tập nã.

Các chủ điền cũng được hưởng nhờ sự giảm chế thuế điền, phòng có được khỏi cho dễ dàng, lúc nền kinh-tế khủng hoảng. Còn hội Canh-nông tương-tế, thì những hội-viên lớp bị đất mất giá lớp bị lúa rẽ mà phải khó khăn, ngài đều giúp sức cho, là làm cho tiền lời nợ vay được giảm bớt, và nợ được tính xong. Thật nhờ những điều phương tiện ấy mà các nhà nông thiếu nợ được yên ổn làm mùa và huờn lại, trong năm năm, hơn 7 triệu đồng bạc trong số thiếu là 12 triệu. Duy có những người nầy thấy rõ hoàn-cảnh khó khăn của người làm ruộng Namkỳ từ năm 1930 tới 1936, nên rất hoan-nghinh cái can đảm về cách hành chánh lý-tài của ngài và cái nhơn từ đại-độ về cách đối phó với các nhà đại-nông trong xứ là các nhà làm cho xứ giàu về lúa. Làm như vậy, ngài đã chịu nhiều trách-nhậm lớn lao, trách-nhậm cầm lái một chiếc thuyền to giữa sóng gió bảo bùn trong biển xao động, như lời của ông Hội-trưởng phòng canh-nông, đã bày tỏ trong tuần lễ trước, trong lúc tiếp rước ngài.

Mà một bên tài-chánh quan, ngài lại là chánh-trị quan. Cũng tại đây, ngài đã thi thố phương pháp rộng rải đặng làm cho mau chóng cái nhịp «phước-thiện», là điều xứ sở chúng ta rất cần đến, và là điều riêng để cho hạng dân nghèo: hồ tắm và chỗ tắm lao-động, nhà nghỉ đêm cho kẻ nghèo, chỗ ở rẽ tiền, xóm bình-dân, cơm học trò, nới rộng nhà thương thí, các điều phước-thiện đã được phu-nhân Pagès, một bà tiên ở một bên ngài, thêm vào sự nhã nhặn và sự hùng tráng trong khi phu-nhân khứng lòng chủ-tọa và đem lòng từ mẫu mà lo lắn cho.

Đối với đoàn hậu tấn, ngài đã hiểu bởi tục lệ và bởi sự cần dùng tri-thức, người bổn xứ rất chăm lo về sự học hành. Bởi vậy ngài đã đòi mới và làm thêm rộng lớn trường Chodui, trường Tândinh, mở trường thứ nhứt hải-nhi bổn-quốc tại Saigon và đốc xuất sự dạy dỗ bình-dân trong kinh thành chúng ta.

Trong một việc khác rất khó khăn là việc tiền bạc thuế khóa, ngài cũng bày cách mới đặng thử làm cho được sự phân chia đúng đắng hơn về thuế gánh chịu trong các hạng dân, không theo cách đã ban hành bên chánh-quốc là cách làm rối ren cho một xứ mới. Vì đó, với sự điều-đình hạp với thể-thức lý-tài Namkỳ, thuế huê-lợi bày ra trong xứ cách dung rap, vì đã bài trừ tất cả đều khó khăn, bởi tánh cách phải tìm tỏi ra. Tựa hồ các xứ khác của Đông-pháp đã sắm sửa bước vào con đường của ngài đã vẽ ra đặng làm nền tài-chánh được quân bình hơn.

Trong luật tiến-hóa xã-hội xứ Namkỳ dưới quyền cai-trị của ngài đã biết thực-hành luật lao-động, mà giai-cấp thợ-thuyền đã được hưởng điều lợi ích. Không ai hơn là nhà có ăn Annam mà không muốn cho hạng bình-dân số phận được may mắn hơn, song phải tránh các đều hư đồ thình lình có thể làm hại cho nền lý-tài trong xứ, vậy thì cho hạng người đó, luật muốn ban ơn.

Dưới quyền cai-trị của ngài, vừa cương-quyết vừa nhơn từ, các khoản đại khái của luật lao-động đặng thực hành cách kinh cẩn mà làm ra đều may mắn giữa thầy thợ và chủ-nhơn trong trật-tự và hòa-bình.

Chúng tôi không phải cố ý làm ra một bản thống-kê về việc hành-chánh của ngài tại Namkỳ trong năm năm sau nầy. Việc làm vẫn chưa đầy đủ, nhưng đã trọng đại lắm rồi, những việc ấy sẽ có kết-quả về lâu dài, mà thần dân bổn-xứ đã làm một việc tốt là đã hưởng ứng theo tiếng gọi của ngài trong kỳ mở cuộc công-thãi phòng thủ Đông-pháp mới vừa rồi. Chúng tôi xin ghi ngày nay chặn đường ấy trong ngạch hành-chánh về vụng của ngài tại Đông-pháp, là

(Coi tiếp theo trương sáu)

TẠI ĐẠI HỘI-ĐỒNG KINH-TẾ LÝ-TÀI HÔM QUA

Chi phí của sở Hoà-xa

Nhiều cuộc tranh luận về dự án dẫn thủy nhập điền — Sự trù hoạch đắp cao thêm đê đường Longxuyên-Triton bị gác lại

Phiên nhóm buổi mai

Bị ket có ủy-ban các việc linh tinh làm việc nên phiên nhóm tới 9 giờ 40 mới khai mạc.

Hội-đồng kế tục xem xét Ngân-sách của sở xe lửa. Ông Pouzenc xin sở xe lửa tu bổ những con đường nối liền đại-lộ với các nhà ga. Ông Gassier trả lời rằng có nhiều con đường nhánh đó đã kể là đường quản hạt, sẽ được săn sóc hẳn hòi song công quỹ có hạn không thể một lúc tu bổ hết được.

Ông Dậu xin mở rộng nhà ga Phan-thiết. Ông Pouzenc thêm rằng: hết thảy những nhà ga từ Saigon ra tới Nha-trang đều phải mở rộng, vì nhỏ hẹp, hư nát hết rồi. Ông Gassier cũng nhìn nhận những lời kêu nài ấy là chánh-đáng và cho hay rằng nhờ có bạc công-thải sẽ lần lần sửa chữa hoặc cất nhà ga mới thay thế.

Trả lời cho câu chất vấn của ông Bellons, ông Tổng thanh-tra tạo-tác cho hay rằng nội cuối năm nay nhà ga Saigon cũng sẽ cất lại, rộng lớn, đẹp đẽ hơn nhà ga hiện có nhiều lắm.

Ông Bền xin cho những người muốn đi chơi, hóng gió ngoài Dalat khỏi phải giấy căn cước.

Ông Pouzenc đọc một bức giấy thép của phòng Thương-mải Tourane xin cứu cấp nạn dân bị thiệt hại trong mấy trận bảo vừa qua.

Quan Phó Toàn-quyền cho hay rằng Chánh-phủ chờ nhận được phúc bẩm của quan Khâm-sứ Trung-kỳ đã đi tới chỗ điều-tra, là ban-hành những phương-pháp cứu-tế nạn dân.

Ông Chatôt phát biểu đề-nghị yêu-cầu tu-bổ sửa-sang đàng-hoàng con đường địa-hạt số 7, là đường giao-thông độc-nhứt ở Lào Thượng. Đồng thời ông xin kể con đường từ Bana-phao đi Thakek là đường quản-hạt và hằng năm công-nho Đông-Pháp chịu trích ra ít nào 350p về mỗi cây-số đặng sửa soạn cho con đường ấy đặng chắc chắn, vững vàng.

Có đề-nghị trên đây phát-biểu là nhơn dịp xem xét tới khoản chi-phí về con đường xe lửa treo (téléférique), hội-đồng thấy phiền rằng nó không đủ chở chuyên hàng hóa vô xứ Lào-Thượng và bề gì cũng phải mở mang thêm đường bộ cho xe cam-nhông qua lại, vận-tải hàng-hóa.

Hội-đồng không hoan-nghinh dự án cất nhà cho Giám-đốc Hỏa-xa

Ngân sách sở xe lửa đặng chuẩn-y rồi tới phiên ngân sách những cuộc công-tác tiến-hành bằng bạc công-thải. Dự-án cất lại tỵ Giám-đốc sở xe lửa không đặng hoan-nghinh. Ông Thuận ngỏ ý nên dời sự kiến-thiết ấy lại, lấy tiền dùng về những việc-ỵ tế cần-yếu hơn, nhứt là ở Namkỳ.

Ông Gassier nói tỵ giám-đốc sở Hỏa-Xa hết sức chật hẹp, thiếu điều kiện vệ sanh, từng bị sở Thanh-tra Lao-động lên án nên cần phải cất lại không thể gì trì huởn lâu ngày được.

Ông Chiêu tán-đồng ông Thuận mà nói rằng: kể những công-sở không hạp vệ-sanh, có thể bị sở Thanh-tra Lao-động lên án thì cả ngàn lần chớ không riêng gì tỵ Giám-đốc Hảo-xa. Mỗi chuyện gì cũng phải có chừng mực, phải lựa những công việc nào trọng-yếu cần kíp thì tiến-hành trước. Hôm nay, hội-đồng phát-biểu rất nhiều đề nghị nguyện-vọng của dân chúng song ít khi được Chánh-phủ chuẩn-nhận, tán đồng viện-lẽ công-quỹ không đặng dồi dào sung túc. Dân-chúng sẽ không thể gì hiểu được rằng giữa lúc đó nhà nước lại có tiền bạc dư dả đặng cất một tòa lâu đài trên 250.000.

Ông Gassier cải lại rằng sở xe lửa có nhơn-công đông-đảo hơn nhà giây thép nhiều lắm. Hội-đồng chịu cất lại nhà giây thép Hanội tốn hao trên một triệu rưởi có lẽ nào lại phản đối sự cất lại xe lửa.

Ông Marinetti nói với 120.000p. có thể đủ cất một tòa nhà rộng rải đủ điều kiện vệ sanh dùng làm tỵ giám-đốc sở xe lửa.

Ông Gassier: Làm thì làm cho đàng hoàng, thì thôi. Tôi không tán-đồng sự giảm bớt số chi phí đó. Nếu hội-đồng không chuẩn nhận thì thủ-tiêu luôn đi!

Ông Chiêu: Tôi xin ông dè dặt lời nói một chút giữa Đại-hội-đồng vì nó có ảnh hưởng tới ngoài hội-nghị nầy nữa.

Hội-đồng nghe theo sự trù-hoạch của ông Baffeleuf chịu cho 200.000p. đặng mở rộng sở Giám đốc Hỏa-xa mà thôi, chớ không phải 650.000p. theo ông Tổng thanh-tra Tạo-tác yêu-cầu.

Ông Cousin: Tôi tưởng nếu vậy thì cũng không cần gì cất một cái nhà giây-thép mới ở Hanoi nên tôi trù-định chi-phí lố: 200.000p. đặng mở mang nhà giây-thép cũ. Như vậy sẽ tiết kiệm được tới 700.000p.

Ông Duteil cực lực phản-đối sự trù hoạch ấy và nói.

— Nhà giây thép Hanoi hết sức hư cũ, mục nát rồi. chỉ còn có nước phá hủy đi mà thôi chớ không thể gì mở rộng ra nữa được.

Rốt cuộc hội-đồng chịu cho 200.000p. đặng dùng về việc cất nhà mới cho sở Giám-đốc Hỏa-xa mà thôi.

Phiên nhóm buổi chiều

Vì có mười mấy ông đại-biểu đã viếng chiếc Tuần-dương-hạm Primauguet, không đủ đa-số nên tới 4 giờ rưởi phiên nhóm mới khai mạc và có 27 ông hội-đồng có mặt mà thôi.

Đại-hội-đồng kế-tục xem xét ngân sách về các cuộc công-tác lớn lao tiến-hành với bạc Công-Thải.

Ông Allard hỏi rằng chừng nào sẽ làm rồi con đường xe lửa Tanâp Thakhek? vì không lâu nữa con đường xe lửa của Xiêm sẽ tới Lakhone.

Ông Gassier không tin như vậy vì Bangkok cách xa Lakhone nhiều lắm. Về đường Tanâp-Thakhek thì quyền quyết-định ở tay hội-đồng.

Ông Allard: Không! Hội-đồng có quyền quyết-định gì đâu! biết bao nhiêu lần Hội-đồng yêu cầu làm rồi con đường đó mà nhà nước có kể đến gì tới!

Ông Baffeleuf tán-đồng ông Allard.

Tới khoản chi phí đặng cất nhà ga mới ở Saigòn. Ông Marinetti hỏi.

— Sở-phí về nhơn công nghiên cứu và lập họa đồ nhà ga Saigòn là bao nhiêu? Vì cách đây ít năm nếu chúng tôi không lầm thì sở phí ấy lên tới 270.000p. Hình như có 3 viên kiến trúc-sư riêng lo về việc ấy.

Ông Baffeleuf ngỏ ý rằng nên sáp nhập tỵ giám-đốc Hỏa-xa với tỵ Tổng-thanh-tra Tạo-tác.

Ông Gassier: Hết thảy mọi việc chỉ-huy về sở Hỏa xa vẫn ở trong tay tôi sau khi tỵ giám đốc sở ấy lập các dự-án. Sự lập họa đồ nhà ga mới Saigòn, tính tới cuối năm 1937 là 107 597p.

Ông Darles ngỏ ý lo ngại về đầu máy và hoa-gông đã hư, tủ rồi và hỏi chừng nào sẽ có khí-cụ mới đặng thay thế.

Ông Gassier trả lời rằng khí-cụ ấy chưa hư củ nhiều và cũng khỏi phải lo ngại vì nội đầu năm 1939 sẽ có đầu máy mới. Chừng đó sẽ chia ra nhiều chuyến xe, đầu máy khỏi phải kéo nặng như lúc nầy. Còn các hoa-gông thì hiện thời có thể coi là đủ dùng.

Ông Chiêu tỏ ý ngạc nhiên rằng sở Tạo-tác trả lương cho một kiến trúc sư Annam có 600$ một năm. Ông Gassier nói: Không thể so sánh một kiến-trúc-sư tốt nghiệp trường Mỹ-thuật Hanoi với một kiến-trúc-sư tốt nghiệp trường Mỹ-thuật Paris và người nầy lẽ tự nhiên phải ăn lương nhiều hơn người kia.

Ông Combot: Có cần gì phải là những nhà chuyên môn có bằng cấp mới xây được tới mấy miệng cống.

Nói tới sự dẫn-thủy nhập-điền ở Sông-mã, ông Gassier tuyên bố rằng không lâu nữa công việc ấy sẽ tiến hành thì bị ông Cousin lập tức đính chánh và nói rằng.

Về vụ nầy tôi không thể nói chắc được chừng nào sẽ tiến hành vì phải tùy theo quỹ dự-trữ có dư dả, sung túc không.

Vấn-đề dẫn-thủy nhập-điền ở Trung-kỳ

Kế đó hội-đồng xem xét các dự-án dẫn-thủy nhập điền sẽ thiệt-hành ở miền bắc Trungkỳ và ở Bắckỳ.

Ông Hoan phản đối sự cho bỏ thầu những công việc ấy nó không được công-bình.

Ông Gassier: Có ít công việc đặc-biệt, riêng những hãng chuyên-môn có bằng cấp mới tiến hành đặng.

Ông Marinetti: Bị vậy mà chưa khởi công người ta đã biết trước hãng bằng nấy lãnh được công việc nầy, hãng kia sẽ lãnh công việc khác.

Ông Combot: Bây giờ tôi mới hiểu vì lẽ gì nhà nước lo tiến hành những công việc dẫn thủy nhập điền.

Ông Gassier: Ông có ngày giờ rảnh ra chơi miệt Thái bình, hỏi thăm bất kỳ người dân quê nào, nghe họ trả lời rồi ông sẽ hiểu biết sự ích lợi của công việc đó.

Ông Giáo: Tôi xin kêu gợi lòng nhơn đạo, bác ái của Chánh-phủ cho tiến hành gấp gấp công việc ấy vì dân quê miệt Sông-Mã nghèo khổ cùng cực hết sức đói quá rồi không chờ đợi lâu ngày nữa được.

Ông Cousin: Tôi cũng biết vậy song cũng như những công việc khác, công cuộc ấy phải có tiền mới làm được chớ!

Các ngài có biết rằng công việc dẫn thủy nhập điền ở Nam-định và Đô-Lương đã tốn hao hết thảy bao nhiêu chăng? Trên 10 triệu bạc.

Ông Vinh hưởng ứng ông Giáo và phát biểu đề nghị nhiệt liệt yêu cầu chánh-phủ tiến hành gấp rút công việc dẫn-thủy nhập điền trong khu vực Sông-Mã.

Ông Marinetti nói dân Trung, Bắc nên bắt chước dân Mên, chịu thêm thuế điền đặng lấy tiền tiến-hành những việc công-ích ấy. ông Cousin cho hay rằng.

— Trung, Bắc-kỳ không thể gì bắt chước Caomiên đặng. Năm nay ông Khâm-sứ Trung-kỳ tính sửa đổi chút đỉnh ngạch thuế điền ở Trung-kỳ mà bị toàn thể Dân-viện phản đối.

Ông Nouailhetas: Sự tu-bổ gìn-giữ những nông giang sẵn có tốn lối 2p. mỗi mẫu trong mỗi năm. Nếu có tăng thuế thì cũng đủ tiền sở phí nơi đó.

(Coi tiếp trương sáu)

Nét Mực thừa

DEPOT LEGAL INDOCHINE № A12.508

Khổ tâm của chúng tôi

— Khổ gì anh mà than khổ, mỗi ngày chỉ bôi lem cho hết «Nét mực thừa» độ chừng một cột báo lại than khổ, chớ như những kẻ dầm sương phản mại chịu nắng chịu mưa hết ngày thâu đêm đó mới khổ bực nào nữa.

— Thà thế là ít khổ đa ngài!

— Vậy anh khổ thế nào?

— Tôi nói tôi khổ-tâm kia. Nếu phần việc của phận sự tôi chỉ như một cái máy hễ mỗi ngày cứ quay vòng làm ra bao nhiêu món đồ rồi tùy ý chủ-nhân thẻ hồ muốn làm gì thì làm, thì dầu tôi có phải làm luôn cả đêm đi nữa tôi cũng không xem thế là khổ. Ngặt một nỗi một khi công việc mình đã làm xong trình bài ra đó, mình phải giữ một phần trách-nhậm về tinh-thần giữa quốc-dân độc-giả. Cái trách-nhậm nặng nề làm sao!

Thì các ngài thử nghĩ, khi làm cho xong một số báo đem lên khuôn cho thợ chạy lên giấy, anh em trong tòa-soạn không những lo sợ những bài viết hôm ấy độc-giả có ngửi cho vô không, hay là chỉ mực đen với giấy trắng, mà một hai ngày hay năm mười năm sau không chừng có người xách nó ra nói lại nữa.

Nếu mọi người đều như ông Phan-văn-Hùm tảo-thông biện-chứng pháp, thì chắc anh em chúng tôi đâu phải lo ngại điều ấy, vì người ta có thể biện-chứng mọi việc tùy mỗi thời-gian và hoàn cảnh mà biến-đổi, thì cái lịch trình tiến-hóa của vạn vật trong trời đất vẫn là sự dĩ nhiên. Hôm qua tôi có thể viết «Nét mực thừa» mà hôm nay tôi lại phải bẻ cong ngọn viết mà viết lại «Nét mực thiếu». Ấy là những cái mâu-thuẫn trong sự mâu thuẫn của chế-độ tư-sản mà.

Như ai nấy vẫn biết công việc xếp bài vở vào trong một tờ báo và việc của chúng tôi, nhưng những bài mà chúng tôi xếp vô đó đâu phải riêng của một hay vài ba anh em trong tòa soạn viết ra. Vì một tờ báo muốn cho đáng sứ-nhiệm của nó là một diễn-đàn chung hay cái ống truyền-thanh chung của độc-giả quốc-dân ngoài những ý-kiến riêng của chúng tôi thì theo quyền lợi chung của dân chúng trình bày ra, chúng tôi — anh em trong tòa-soạn — cũng phải rước đăng hết thảy các tiếng dội xa gần của quốc-dân kêu cầu cứu hoặc than phiền, sau khi xem qua những bài gởi đến nhận biết là cần và chánh-đáng.

Lẽ tất nhiên rước đăng như vậy là trách nhậm về phần chúng tôi.

Mà trái lại chúng tôi đi ngược lại nhựt luật không đăng, hình như có một mũi tên bắn xã vào cõi lòng vì mình không làm tròn thiên-chức là êm nhẹm tiếng kêu gọi của quốc-dân: thế là một mối khổ tâm của chúng tôi.

Ấy thế mà hình như nhiều người viết bài gởi đến chúng tôi, lại không biết trọng danh dự ngòi bút như chúng tôi trọng lương-tâm chức vụ. Thì đây hôm nào đây, một nhà thi sĩ nào không biết làm được hai ba bài thi gởi đến, dưới có ký tên X.V. hẳn hoi chúng tôi thấy bài thi có thể đăng được liền đăng ra. Cách một tuần sau lại tiếp đăng một bức thơ đính-chánh của một ông nọ tự xưng là X.V. và nói rằng mấy thơ ấy không phải của mình, lại cho là kẻ nào đó mạo-nhận cái biệt hiệu rất lừng lẫy năm châu của ông mà gởi bài lên chúng tôi đó.

Thế có chết không? Chúng tôi làm sao biết được ông Tề-thiên nào là thiệt mà Tôn-ngộ-Không nào là giả, vì cả hai đều giống như khỉ cả!

Đó là một ca chưa từng quan-trọng mấy.

Lại cũng có nhiều ông viết bài gởi đến chúng tôi không thêm cho một dấu ký hay một tên riêng, chúng tôi không đăng lại viết thơ nhiếc mắng mà cũng không chỉ biết ông ấy là ông Trời nào?

Lẽ tất nhiên là chúng tôi liệng xót rất. Nhưng tiếc nhiều bài rất khá và có thể đăng, mà chúng tôi đành cho trẽ nít đem đi để khi cần đăng vì lẽ là tác-giả không biết trọng danh dự ngòi bút. Thế là một nỗi khổ tâm nữa.

Gần đây lại còn một cái ca kỳ dị nữa, chúng tôi tiếp được một bài của ông nọ chữ đánh máy đàng hoàng tự xưng là một đại diện-chủ ở một tỉnh ... nài về sự khó dễ của người có thể ... ức ở đó. Chúng tôi tin cái tước vị ấy và cứ đăng.

It hôm sau, chúng tôi lại bị đính-chánh nữa, cái ý nói có kẻ mạo cái cao danh ông, chớ ông không hề phiền hà gì người có thế-lực kia hết.

Thế là rồi chúng quí lại chỉ chúng tôi là tổn thương hơn hết. Thế có khổ tâm không chớ?

Vậy biết sao giờ, từ đây tôi muốn buộc hết thảy những kẻ viết bài gởi đến phải có xin giấy chứng của nhà đương cuộc có đàn hình đàng hoàng nhận ảnh ông ấy có tên trong bộ và quả chữ ký của ông ấy, như vậy dầu có hai ba ông Tôn-ngộ-Không rồi lương tâm của ông nào bị bom nổ cũng chẳng hại và chúng tôi cũng không khổ-tâm như thế.

NAM-PHƯƠNG-SÓC

HỒI 8 GIỜ ĐÊM HÔM RỒI

Nhiều nhà thân hào Pháp-Nam tề tựu rất đông đủ xuống tận bến tàu tiễn chơn quan Thống-đốc Pagès và phu-nhơn về Pháp

Hồi hôm nầy, vào lối tám giờ, dường như trả lời cho tiếng gọi của chúng tôi có một số đông nhà thân hào Pháp-Nam xuống tận bến tàu của hãng nhà rồng tiễn chơn quan Thống-đốc Pagès và phu-nhơn về Pháp nghỉ một ít lâu.

Trong số nhà thân hào nầy chúng tôi nhận thấy có cả quan Toàn quyền Brévié và phu-nhơn, quan phó toàn quyền Nouailhetas và phu-nhơn v.v.

Trên phòng khách hạng nhứt chiếc Félix Roussel, ngày thường rộng lớn bao nhiêu, ngày hôm nay no chật hẹp bấy nhiêu vì không còn đủ chỗ chứa đủ các nhà thân hào đó. Còn bông tươi trắng hoa tươi thì chất đầy bàn cả ghế.

Mỗi người đều có tới bắt tay ngài và chào ngài, nhưng nhìn kỹ lại vẻ mặt của mỗi người thì người nào người nấy đều lộ một vẻ rất ưu tư về sự phân ly.

Ngài xây qua bên trái, bên mặt chẳng kịp, để nhận lãnh những lời chúc tụng.

Vào 10 giờ 15, súp lê thổi, số các nhà thân hào lại còn tăng thêm nữa.

Kế súp lê lần nhì, lần ba, thang rút lên, tàu liền từ từ tách bến chưng vịt chặc nước làm vàng nước trắng xóa.

Dầu thế mà các nhà thân hào kia cũng vẫn còn đứng dám đông nhìn theo chiếc Félix Roussel cho đến khỏi khúc queo Nhà bè.

VÀO 11 GIỜ TRƯA HÔM QUA

Quan Toàn-quyền Jules Brévié viếng tuần-dương-hạm Primauguet

Sớm mai hôm qua, vào 11 giờ quan Toàn-quyền có xuống chiếc tuần dương hạm «Primauguet» viếng quan tư Constanta.

Lúc ngài vừa đến tàu thì có nhiều tiếng súng bắn liên tiếp chào ngài và mặc dầu tin nầy không có truyền ra cho ai hay trước, thế mà cũng có một số rất đông người hiếu kỳ chực đón coi chiếc tuần dương hạm.

Sau khi chào hỏi theo thường lệ ông Constanta liền giới thiệu, với ông Brévié các vị sĩ quan và hạ sĩ quan và đưa ngài đi viếng khắp chiến thuyền.

Xin nói thêm rằng rất có nhiều nhà thân-hào hộ tùng quan Toàn-quyền.

Và chiều lại, mấy ông Đại-hội-đồng xuống viếng chiến thuyền ấy.

xin giảm lại

Hỏa thiêu Hồng-liên Tự

LỤC TỈNH TÂN VĂN

NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

57, Rue Lucien Hesnard
Saigon

Có bán dây băng (écharpe) cho các quan, — cai và phó tổng, Hội-đồng và Xã-trưởng

Hàng tốt, — Giá rẻ.

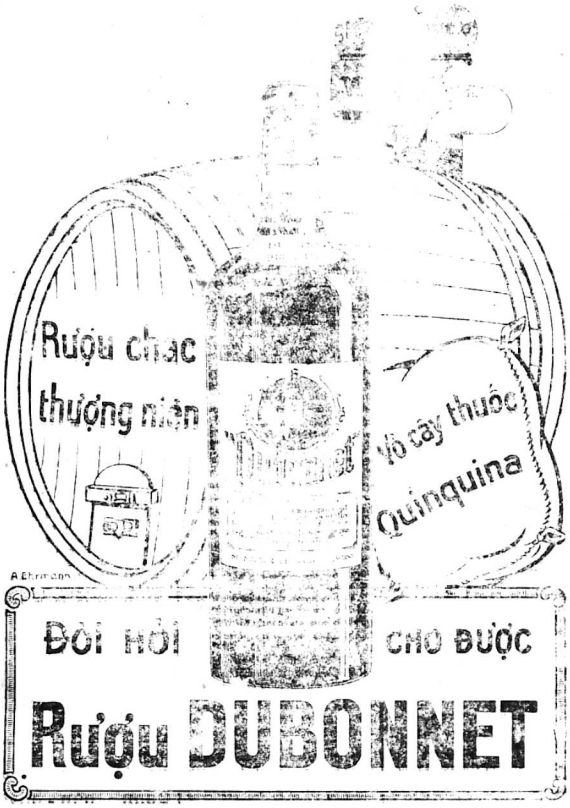

ĐẠI - LÝ ĐỘC - QUYỀN
Compagnie OPTORG — Saigon

HẠT TÂN AN

Lễ Đình-chiến

Năm nay chơi lễ đình-chiến rất long trọng và đặc sắc. Quan lớn Chánh chủ-tỉnh Vilmont đi đến đâu thì bày vẽ ra nhiều cuộc vui, chiếp hạ rất là hoang nghinh. Như định chơ cuộc nào vui thì đã bảo hiệu cho nhơn dân bằng ống truyền thinh, nên từ chỗ thôn quê leo hành thiên hạ kéo nhau đến coi như hội không dưới 20 ngàn người. Từ cuộc chơi cộ-đeu cho đến điều binh, học trò tập thể thao cùng các cuộc chơi buổi ban mai thì thiên hạ no nức xem coi chen chơn không lọt. Buổi chiều thì đặt sắc hơn, đua ghe ngoài 20 cuộc chiếc, mỗi buổi đua ghe độc nhứt vô địch tại tỉnh thành, dân trang lực lưỡng ai ai cũng mong gỡ phần thắng mà làm cho vẻ vang làng mình, nên tranh nhau rất siêng lợt.

Trời sập tối thì có thủy lục đơn mười mấy chiếc ghe huỳ hoàng rực rỡ, chưng nhiều kiểu mới lạ gồm nhiều ý nghĩa sâu xa về cuộc đình chiến hoặc là như hình Quan Thống-chế Joffre của tổng An Ninh-Hạ hoặc là truy hồn anh hùng liệt sĩ của tổng Tân-mỹ-Hạ hoặc là cai tưởng Quản-Hòa bình của thầy cả Ân hay là cảnh liệc tàu rách tơi bời của Đức-Quốc khi giặc au châu hau tàn ma mạnh giúp cùng nội tán của tổng Hưng-long.

Cuộc thủy lục đã làm cho khán giả Tânan mơ hồ tưởng tượng đến sự vui vẻ ngày hôm nay mà quên buổi gian xưa đã làm cho kinh thiên động-địa.

Tối thì có đốt pháo bông đủ cách tinh xảo và hay nhứt hơn hết là cuộc chưng hình gợi tâm mảng bi thảm xưa, đầy đủ ý nghĩa, tình cảm sâu xa, trên một cái lầu vàn cao Quan lớn Chánh đã dựng đài chiến sĩ trận vong chung quanh đài thì đèn điện tròn đủ màu và dưới chơn mồ liệt sĩ ấy thì có 2 cô gái, một cô Đầm thay mặt cho nước Đại-pháp, một cô Annam ma chinh là Hoa-khôi Nam-kỳ hay mặt cho Việt-nam. Đèn bực sáng đủ màu xanh đỏ, dưới đài chiến sĩ là cơ tam-tai phe phẩy bay Pháp Việt đề huề đồng chia ngọt sớt bùi, khi vui nồng khi đập lạnh đồng chịu chung nhau.

Ống truyền thinh nối ban-Quốc thiều công chúng đường như rập ràng ai lời kéo mà đồng ca bản Marseillaise vẫn vân trong đêm trường còn gợi nỗi lòng mà chờ qua năm sau còn có điệp mà chơi vui như vậy.

Quan lớn chánh Vilmont-Quan Phủ Hoài đã giúp cho dân tỉnh thành Tanan một ngày vui đầy đủ. Nhưng tiếc rằng Tanan chưa có đèn điện trong châu-thành thì với sự sáng suốt ấy còn đâm ấm biết bao nhiêu.

Văn-Vậy

CUỘC XỔ SỐ ĐÔNG-PHÁP

KỲ THỨ BA 1938

800.000 đồng chia làm 4 số mỗi 200.000 vé

mỗi vé một đồng

SỐ-RI THỨ NHỨT	SỐ-RI THỨ NHÌ
Từ số 000.000 đến 199.999	Từ số 200.000 đến 399.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanoi	Xổ tại Hanoi
ngày 12 Octobre 1938	ngày 9 Novembre 1938
1 vé trúng 4.000$	1 vé trúng 4.000$
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	400 — — 25
1.000 — — 10	1.000 — — 10

SỐ-RI THỨ BA	SỐ-RI THỨ TƯ
Từ số 400.000 đến 599.999	Từ số 600.000 đến 799.999
4.705 vé	4.705 vé
Xổ tại Hanoi	Xổ tại Hanoi
ngày 7 Décembre 1938	ngày 4 Janvier 1939
1 vé trúng 4.000$	1 vé trúng 4.000$
8 — — 1.000	8 — — 1.000
16 — — 500	16 — — 500
80 — — 100	80 — — 100
200 — — 50	200 — — 50
400 — — 25	400 — — 25
1.000 — — 10	4.000 — — 10

BỐN SỐ LỚN	
chung cho bốn số-ri	1 vé trúng 60.000$
Xổ tại HANOI	1 — — 80.000
Ngày 4 Janvier 1939	2 — — 100.000

Có bán lẻ vé 5$ để cho những ai chỉ mua vé trúng lớt độc đắc một con số, cùng các con số khác đều phần y nguyên và đồng giá. Thí dụ số 275.508 trúng lớt độc đắc, những số 375.508, 275.508 vẫn vẫn... đều được lãnh tiền 50$.

Những vé bán trước ngày khai trường vé mua lấy xổ của bạn bè đến được dự vào cuộc xổ số lớn và lớt sau nữa.

Lính đồn Phú-mỹ bắt được 2 tên hạn lá dừa lậu

Camau. — Tên Đỗ-văn-Giáy ở làng Phú-Mỹ Camau quanh năm chỉ chuyên một nghề ăn trộm lá dừa của nhà nước đặng bán lại cho mấy hòn độc gần đó, vì tên Giáy có sắm 2 chiếc ghe đi Liễn, và e 2 đứa con trai là Treo và Meo phụ giúp nửa. Nên chi cuộc làm ăn không vốn của cha con tên Giáy rất dễ đặng rõng rả trên mươi năm nay mà nhà chuyên trách vẫn không hay biết nổi cái mánh khóe của bọn nầy.

Vừa rồi có tên Châu vì thù oán nên đến mạch cho đồn Phú-mỹ hay Chú cai chef đồn mới sai 2 tên lính Nghi và Truyện đến chặn tại vàm biển Cái nước bắt được quả tang 2 anh em Treo và Meo chú cai làm biên bản rồi giải nội vụ ra quan chủ sở Kiểm lâm Camau.

Lúc ấy ruồi Kiểm lâm vắng mặc nên viên đốc công thế quyền, vì ngài chưa được hiểu luật nên ngài thả Meo và Treo một cách tình cờ. Ngài chỉ dạy lính về chất những lá của Meo và Treo ăn trộm nhà nước lên đặng định phạt.

Thiệt là hồng phước của đám cha con tên Giáy làm sao. Chớ theo chỗ tôi suy nghĩ và dư luận vùng Phú-mỹ, nói lại thì bọn nầy nó làm ăn nghề nầy một cách tự do rõng rả trên 10 năm nay rồi, một lần bắt được mười lần không, và lá dừa của nhà nước; chớ phải nhà của thường dân đâu mà dễ. Nếu kỳ nầy bọn cha con tên Giáy được thả một cách dễ dàng, thì sợ mùa tới những lá dừa của nhà nước miệc Camau sẽ không còn một cọng.

Chưa biết việc nầy quan chủ-sở Kiểm-lâm Camau hay chưa, nếu hay tưởng rằng. Ngài cũng nên nghiêm tư để làm gương cho người, là vì chúng nó làm ăn nghề nầy đã lâu huê-lợi của nhà nước thiệt hại rất nhiều rồi.

Phan-Hồng

Trường Chấn thanh 54—72 Rue Marchaise Saigon, có lớp năm thứ nhứt riêng cho học sinh thi sơ học rớt và lớp dạy học sinh thi Diplôme E. P. S. và Brevet Elémentaire kỳ nhì (2e Session).

Ngoài lớp 4e année cho học sinh lớp 3e année mới lên lại có mở thêm một lớp riêng cho những người đã có học năm thứ tư rồi (Redoublants). Muốn học viết thơ cho biết đánh tiền bạc sắp đặt. Ngày tựu trường: 1er Août 1938.

Còn số quan lại hồi hưu thì nhứt định vào 29 Novembre 1938. Bà con ai chưa mua nên mua, trước làm một việc thiện được sau lợi.

Tin tức đường sá

Nhatrang (16-11-38). — Sự thông-thương trên đường quản-hạt số 1 đã sửa chữa lại từ Nhatrang tới P. K. trước Gia kề từ ngày nay để cho xe cộ nhẹ qua lại.

Song cầu (5-11-38). — Đường quản hạt số 1 lại ngập giữa cây số 463 và 479 506 + 200 509 + 900 và 517. Không qua lại được giữa sông-cầu. Tuy hoa và Nhatrang. Đường địa hạt số 7 bị ngập trên 3 cây số, không đi được.

Đường quản-hạt số 1 bị ngập 120 phân giữa cây số 511 và 528 + 500 chỉ trừ chỗ cầu Baintnach. Khoảng đường giữa Tuy-hoa và Nhatrang không dùng được.

Đường địa-hạt số 6 bị ngập giữa cây số 62 và 78 + 900. Cái cầu lại cây số 71 + 660 bị sụp. Không qua lại được giữa Khoảng Chithanh và Lahai.

Quảng-ngãi (15-11-38). Suốt con đường số 1 đã sửa chưa lại, xe du-lịch đi được còn xe cam-nhông thì hôm sau sẽ chạy được.

Sở Hỏa-xa Đông-Pháp tờ bố cáo số 21 (1938)

1— Đường Hanoi-Saigon

1· Khoảng « Saigon Traica

Nhận vận tải không hạn chế.

2· Khoảng « Traica-Nhatrang »

Chỉ nhận vận tải mới có sang xe trên đường giữa Traica-Nhatrang.

Điều kiện nhận vận tải

a) hành khách: không hạn chế.

b) đồ hành lý, đồ nhà đáy thép, đại lộc: hạn tới 40 kilô.

c) Tiểu-lộc: tạm ngưng.

3· Khoảng đường phía Bắc Nhatrang

Các cuộc vận tải tạm ngưng.

II — Đường Saigon — Dalat

Không hạn chế

III — Lật-vật

Tờ bố cáo số 20 (1938) đề ngày 14 Novembre 1938 đã bị bỏ.

Saigon, le 16 Nov. 19

Nam Kỳ Nữ-Công

Muốn sản nghề được hưởng hạnh-phúc gia-đình xin đến trường

NỮ-CÔNG NAM-KỲ *mở rộng thêm công-nghệ, để giúp ích cho gia-đình, làm vẻ vang chung cho Phụ-nữ.*

NAM-KỲ NỮ-CÔNG *chuyên dạy đủ khoa thêu theo kiểu Điển thoại, may áo dài nhiều Modèle, mũ và cầu, bánh mứt, nấu ăn Tây, Tàu và Nam.*

Quí bà, quí cô ít thì giờ không phê học hàm mà muốn biết đủ các khoa thì trường sẽ bành dạy, gồm 3 tháng biết hết... tiền học tính giá thật nhẹ, rẻ và tiện xin mời đến bàn trường thương lượng.

Thơ từ đều chỉ tên gởi ngày đến.

Chủ-nhơn: Mlle Nguyễn-thị-Nguyệt, Quản-lý Mlle Thoại-Điền

NAM-KỲ NỮ-CÔNG: A· 112, rue Frère Louis — Saigon

«Đọc báo mà không đọc tờ Nông-Công-Thương, là người chưa từng đọc báo»

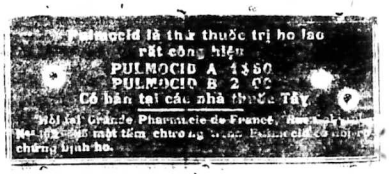

TẬP «SƯ-PHẠM HỌC-KHOA»

XUẤT BẢN MỖI THÁNG MỘT KỲ

Giá đóng niên tập S. P. H. K. (Cả phần thầy giáo)... ... ... 5$00

Những vị giáo-sư và viên quan Annam nếu thâu nhận giùm gởi cho bổn-quán, những số bạc mua báo ấy thì bổn-quán sẽ tính cho một phần huê-hồng 5 %.

CLINIQUE PELLERIN
93, Rue Pellerin

DOCTEUR **TRẦN-V-ĐÒ**
Téléphone : 20.919

Mề, Đề đề,
Bình đàn bà, con nít.
Bình phong tình vân vân
Rọi kiến (Rayons X) — Chạy điện (Diathermie)

Phòng rộng rãi cho bình
Người đề nằm riêng mỗi người một phòng
NHÀ MỔ TỐI TÂN
GIỜ COI BỊNH { Sáng 8 tới 11 giờ / Chiều 3 tới 5 giờ

clinique médicale
Góc đường Mayer và Albe 1er tại Dakao Saigon
Téléphone : N° 255

DOCTEUR **Phan-tấn-Thiệt**

Ex assistant en dermate syphiligraphie à l'hôpital St-Louis Paris
Ancien médecin attaché aux services de l'assouvalisation créés par le Ministère de l'hygiène pour la lutte antivénérienne.
Có phòng nuôi bình giá rẻ và phòng thương hạng mát mẻ êm tịnh
Có nơi để thử máu, đàm, nước tiểu, nước ốc, xét vi-trùng bằng kiến hiển vi - có chỗ riêng để rọi điện (radio diagnostics) và cửa bình bằng quan tuyết (darsouvalisation ondes courtes).
Trị các chứng bịnh và chuyên-trị các chứng bịnh đờn-bà, bịnh đau lưng đau xương, bịnh huê-liễu kinh-niên.

DOCTEUR **NG.-TẤN-ĐỐM**
De la Faculté de Médecine de Paris
Spécialiste des maladies des Poumons
Chuyên môn trị các bịnh phổi
Có máy chiếu điện rọi phổi
Saigon : 63 Rue Mac Mahon : Saigon
Téléphone : 20.652
GIỜ COI MẠCH :
SỚM MƠI : 8 giờ tới 12 giờ
CHIỀU : 3 giờ tới 6 giờ

CÓ BÁN TẠI NHÀ IN NGUYỄN-VĂN-CỦA

Manuel de l'infirmier

CỦA ÔNG
NGUYỄN-VĂN-KHẢI
MÉDECIN INDOCHINOIS DU CADRE LATÉRAL

Giá mỗi cuốn 2$50

Ai muốn dùng thuốc Tây mới, tốt hạng nhứt ?
Ai muốn có người bào-chế thiệt kỹ càng, các toa thuốc của các quan Đốc-Tơ :
VẬY XIN QUÍ VỊ ĐẾN TẠI :

pharmacie franco-asiatique

PHÁP-Á DƯỢC PHÒNG
RUE DES MARINS, 219 -:- CHOLON
Tại đó sẽ có ông **PHẠM-HỮU-HẠNH** nhứt hạng Bào chế-sư, tiếp rước : qui vị một cách mau-mắn và vui-vẻ.
Thuốc mới và tốt nhứt-hạng, giá lại rẻ.
Qui vị ở Lục-Tỉnh gởi thơ đến mua thuốc, thì chúng tôi sẵn lòng thi hành, giá thuốc tính sut lại mười phần lại không tính tiền cước phí

TIỂU-THUYẾT

Thu ba kỳ ngầu

Dầu cho trải mấy kiếp trần,
Nghiệp làm như mớ nợ văn còn nguyên
Ngày mô gặp phải nhân duyên,
Có vay là trả của mình mình mang.
Cho hay quả-báo cung-bằng.

(Tiếp theo)

Ngày 16, cùng ngọ hườn kinh rồi kể trai tăng, đến 5 giờ chiều thì đăng đàn Chẩn - tế, (ngồi giàng). Đánh rằng cuộc: lạ - đàn (xô-giàng) là rộn rịp, song cách tổ-chức của cô rất bình tĩnh vui hòa, có trật tự chỉnh tề, không ai ồn ào xấu xé. Vì cô nhờ linh sô giữ trật tự, làng xã dưng chủ - trương, bánh trái phát phân, bạc tiền chia lảnh, không ai giành giựt: đồ tháo, không ai lộn lạo ngày la ; làm chay như vậy mới có phước.

Rạng ra, kinh sư lên đường, ai về chùa nấy, duy cô thầy Thượng-nhân vì có việc thỉnh nên phải ở lại đặng phó - thỉnh nơi trường Thu-Ngọc Nữ-Công; bởi bà Ban - Xuyến Nghe người ta ca ngợi là một vị Pháp-sư được thỉnh giả hoan nghênh sùng kính. Thầy Thượng-nhơn là ai ? Chính là thầy Cần - sách, hay là ông ở núi Ba-thê. Có lẽ bạn đọc cần nhớ : Sau khi thầy trốn cô Thu-Ba, thầy đi Bắc-liêu đến nay đã ngoài hai năm rồi ; nay vì một nhơn-duyên thuyết pháp mà kẻ chơn trời, người ở góc bể lại được gặp nhau. Nhưng vì sao người ta không rỏ ai nhìn ra thầy ? Bởi trước kia thầy là một anh thuốc, mà bây giờ lại là một ông thầy tu ; ăn vận khác việc làm khác, thân thể sắc diện đã đổi đi nhiều ; vì vậy mà thầy được thong thả trong nhà chùa, không ai để ý. Còn thầy ? : thầy vẫn thấy rỏ, biết rỏ, còn nhớ : Người đàn ông với người đàn bà là vợ chồng Hương - sư Vinh, hai cô giáo trưởng Nữ - Công là cô Thu-Ba với cô Ngọc-Trâm, tên của vong giả trong cuộc kỳ siêu là tên của bà Hậu-hiền, mỗi mồ thầy đều nhớ kỹ ; Nhưng không hiểu vì sao lại nạp đảm nơi chùa Đại - giác và lập trường Nữ - Công nơi Biên-hòa ; muốn cho rỏ nguyên do, nên nhơn cuộc biệc thỉnh thầy cùng thừa cơ dễ phỏng vấn.

Một nhà thầy, đầu đội mũ chỉ, mắt đeo gương vàng, mặc một chiếc áo trang mùi đen tay hẹp, chơn mang giày lay cẩm chuồi, cùng anh Công Vinh chầm rải bước vào trường Thu-Ngọ : Nữ-Công. Bà Ban Xuyến lật-đật đừng dậy xếp tay chào thầy, cô Thu-Ba với cô Ngọc-Trâm cũng cung-kính cuối đầu, song vì trót đã mệt nhọc mấy hôm, nên hai cô vào phòng nằm nghỉ. Hương - sư Vinh rót nước mời thầy uống, bà ban Xuyến vừa niệm Phật và khẻ nói : « Mô Phật, nghe người ta ca-ngợi thầy là người Phật - học uyên bác, thuyết pháp không hề đam những sự huyền hoặc mà nhồi sọ tín đồ, vì thế mà tôi mộ danh thầy ; song bởi mắc công việc nhà nên đi không đặng ; nay rồi dám mời thầy đến nhà cho biết thầy phỏng khi gặp gỡ chào hỏi ! »

Hớp một hơi nước trà, thầy Thượng - nhân ôn-tồn đáp lại : « A-di-đà-Phật, cám ơn bà ! Tôi là kẻ bất tài, hữu - danh vô - thật, nhưng bổn phận buộc phải làm. Ca - ngợi là cái hư-vinh, người, người xuất gia không bao giờ chịu ! Nếu vì hư-vinh mà xuất-gia, thì cái xuất gia ấy, nào phải hảo tâm ! » Nói rồi thầy liền hỏi : « Thưa bà, trường nầy lập nên đã bao lâu rồi, được bao nhiêu học sanh, vì sao lại đề hai chữ « Thu - Ngọc » cho hiệu trường ? »

Lộ vẻ sung - sướng, bà ban Xuyến vui vẻ đáp : « Bạch thầy, trường nầy lập lên đến nay đã đúng 24 tháng; số học-sanh được 50 em ;

Còn nữa

VIỆT-NAM NGÂN-HÀNG

Công-ty hữu hạng vốn 250.000 đồng bạc
Sáng lập năm 1927

Hội quán : 54-56, đường Pellerin, Saigon

R. C. Saigon n° 61

Dây thép : CREDITANA-SAIGON
Dây thép nói : SAIGON — 21.326

— Công-ty nhận tiền TIẾT-KIỆM của bà tánh, tiền gởi sanh lời 3 ly rưỡi mỗi năm, sáu tháng tính một lần và nhập vô vốn mà sanh lời nữa. Tiền nầy muốn rút ra chừng nào cũng được.

— Công-ty cho vay thế chưng về Quốc trái Đông-Pháp, về Quốc trái Crédit National và những phiếu nào mà Chánh-phủ Đại Pháp hay là Đông-Pháp phát hành hay là chịu bảo chứng.

— Công-ty cũng nhận lãnh giữ cho bạn hàng và lãnh tiền lời những vé quốc-trái và chận độ số những phiếu nào có dự cuộc xổ số hằng tháng hay là hằng năm.

Lữu-hội có mua bên Pháp hộp Tiết-kiệm tốt đẹp bằng sắt mạ kẽm, để cho bà tánh mượn dùng. Xin qui vị lấy đến hội quán hay là viết thơ mà hỏi cách thức mượn hộp Tiết kiệm ấy.

(Về ông chuyện khác, xin hỏi thăm bổn Hội)

Tôn chỉ của bổn hội : LÀM VẺ VANG CHO XỨ SỞ MÌNH

BẢN TRỊ SỰ DANH DỰ VÀ CỐ VẤN :

Chánh hội trưởng : HUỲNH-ĐÌNH-KHIÊM, (nay ngài đã từ lộc).
Phó hội trưởng : M. TRẦN-TRINH TRẠCH, (được bầu cử chiếu theo điều 24 trong điều lệ)
Hội viên : Dr BIAILLE de LANGIBAUDIÈRE,
« M. Denis LÊ PHÁT-AN,
« M. LƯU-VĂN-LANG,
« Dr NGUYỄN-VĂN-THINH,
« Dr TRẦN-VĂN-ĐÔN,
« Dr TRẦN-NHƯ-LÂN,
« Mr TRỊNH-ĐÌNH-THẢO,
« NGUYỄN-THANH LIÊM,

BẢN TRỊ-SỰ VÀ QUẢN LÝ

Chánh hội trưởng : M. TRƯƠNG-TẤN-VI,
Quản lý hành sự : M. NGUYỄN-TẤN-VĂN,
Hội viên : M BÙI QUANG-CHI,
« M ĐẶNG-VĂN-DẪN,
« M. Alexis THÁI V LÂN.
Tổng-lý : M. Paul LÊ VĂN-GÔNG

Một ngàn bịnh lạ

Bộ sách ngoại khoa bí-yếu *Nhứt hiền thân phương*, trước kia định nửa tháng cho ra một cuốn. Nay vì hãy công chúng hoan nghênh gởi thơ hỏi mua vô số, nên nhứt định Décembre 1933 tới đây thì xuất bản trọn bộ 21 cuốn đóng chung, bìa đẹp, trót 350 trương giấy lớn, mà chỉ bán có 2$.00, phụ tiền gởi 0$.20 hay theo cách lãnh hóa giao ngân cũng được. Viết thơ dặn trước kẻo hết. Do nơi soạn giả :

M. NGUYỄN-VĂN-XỨNG
à GiaiXuân (Cà mâu).

ĐAU ĐỚN LÀM CHI!
nếu không sợ
nguy hiểm gì mà
tránh khỏi sự đau đớn.

ASPIRINE
USINES DU RHONE

...nông những dờ bệnh
NHỨC ĐẦU
ĐAU ÓC
ĐAU RĂNG
ĐAU BỤNG DỤC
lại còn làm cho thân thể khỏe mạnh ra.
Đòi thuốc
ASPIRINE
USINES DU RHONE
thì mới có được thuốc trong sạch, không hại bụng dạ, dạ dày và trái tim

Cô SIMONE khiêu-vũ...

Yến sáng, hơi nóng nực, mệt mỏi, biết bao nhiêu là điều không hay có thể làm cho mặt cô phải lán! Nhưng mà, không có sự gì lo sợ làm mất sự vui của nàng, bởi vì cô tự tin suốt đêm có thể giữ sắc mặt mịn màng tốt đẹp mãi, dầu những đa mặt có mỏi nhiều đi nữa, là nhờ

CRÈME SIMON M.A.T.

(là thứ kem để chưng diện)

... rồi đến khi về, muốn lau trên mặt cho hết khí sắc mệt nhọc, thì cô lại thoa lên thứ kem vệ-sanh này!

CRÈME SIMON

(thứ kem để săn sóc da mặt)

Thi sơ-học Pháp-Việt

(Certificat d'Etudes Primaires F. I.)

Trường Chấn-Thanh tại Saigon có **54** trò thi đậu chắc chắn

Coi tên họ vị quý quán đăng trong Lục-Tỉnh ra ngày thứ ba 21 Juin 1938 trương 2

Trường Chấn-Thanh dạy đủ tất cả các lớp từ Cours Enfantin cho đến Quatrième année

Trường Chấn-Thanh có lớp dạy cho học sinh thi Brevet Elémentaire và Diplôme E.P.S. kỳ nhì (2e session)

Ngày tựu trường: *1er Août 1938*

Muốn rõ điều lệ xin do nơi:

M. PHAN-BÁ-LÂN

Directeur de l'Institution CHẤN-THANH

1-15 entrée 54 Marchaise

51-72 rue Marchaise

Saigon

HÃNG BẢO-KÊ

HIỆU

La Providence et L'Industrielle du Nord

ÔNG BOY-LANDRY

Làm Đại-lý 17, Place du Théâtre, 17 — SAIGON

Hãng Bảo-kê nầy chuyên lo bảo-kê cho những xe-hơi, nhà cửa, phố và hàng hóa cho anh em. Những người ở Saigon, Cholon hoặc ở trong Lục-tỉnh mà chịu bảo-kê với hãng nầy, nếu gặp lúc rủi ro hư hại việc gì, thì hãng sẽ bồi thường một cách rất mau lẹ vô cùng. Xin anh em lưu-ý.

DU KÝ TỪ NAM CHÍ BẮC

Mấy ngày theo đoàn du-lịch do ông Nguyễn-khắc Nương tổ chức

XII

XIII. — Đi đường

Hòa-gay. — Hòa-Gay là một nơi đất tư của công-ti lấy than, ở dựa mé biển. Trước kia là đất bỏ hoang mà bây giờ thành ra một nơi phồn thạnh phố xá đông nhiều, người làm ăn toàn là phu mỏ. Đến nay địa phận Hòa-Gay có xóm Annam; cũng có đồn-lũy tha bình, có nơi cửa thuế, có thuyền và tàu hơi tại rất nhiều, để rước khách du lịch ra chơi Vịnh.

Bên bờ biển là chính chỗ công-ti đã lấy lấy than có dựng nhà máy, xưởng thợ, lầu đài cho người giúp việc ở, nghe đâu bên ấy cũng có nhà hàng riêng cho người Âu ở trong công-ti đến ăn uống giải lao. Mình đứng xa trông qua thấy lớn lao như một đô-thị ở tỉnh.

Ở dưới bến, tàu các nước lấy than đậu cũng nhiều, tàu các nước Anh Mỹ, Nhựt nào cũng có vài ba chiếc chực sẵn.

Theo lời người lái thuyền thuật lại thì chỗ lấy than con xa cách Hòn-Gay hằng mười mấy cây số có đường xe lửa nối liền đến chỗ ấy. Chỗ đó kêu là Hà-Xu hay là Hà-Tú gì, mình nghe anh ấy lạ lại mà chả hiểu là gì, thôi thì mặc kệ cứ hỏi thăm tới xem sao. Chỗ lấy than nổi lên trên mặt đất, lấy hết để, cũng có chỗ phải đào xuống sâu vì lấy lâu ngày than lớp trên phải hết.

Anh lái thuật chuyện rằng ngày xưa vào quãng đời tự-Đức, những người thuyền chài lên lấy những hòn đá kê để làm lò nấu cơm tự nhiên thấy lửa bắt cháy mới làm lạ đem vài hòn than đá ấy về dùng cho quan ta, các quan cũng chả hiểu là đá gì nên bỏ qua. Thật của ở trước mặt mà không biết dùng, ngày nay để cho người lấy khai khẩn thế tới mới biết. Nghe nói Annam mình cũng có bàn họp khai khẩn chút ít, nhưng công việc làm không được bền bỉ vật tốn phát như họ được ít lâu rồi phải rã.

Hiện giờ công-ti lấy than và làm ciment ở Hòn-Gay và Hảiphòng thịnh-vượng nhứt ở Đông-pháp.

XIV. — Vịnh Hạlong (Baie d'Along)

Tại Hongay đã có thuyền chực sẵn để rước khách du lịch xem vịnh Hạlong. Đoàn du lịch chia ra làm ba tốp thuê ba chiếc thuyền dưới thuyền rất rộng rãi có trải chiếu hẳng, gối dựa cho khách nghỉ ngơ nhưng đối với sơn-thủy hữu tình khách nghĩ sao cho đặng, đã rằng đi đường rất mệt nhọc, kẻ trước mũi, người sau lái, hoặc ở trên mui thuyền, khách mê xem phong cảnh. Ra khỏi bến độ vài trăm thước, thuyền phu mới dựng bườm lên cho chạy, vì bề thuyền càng ra xa ngoài khơi thì gió càng to, nhờ vậy mà thuyền đi thấm thoát, nhưng cũng mất độ hai giờ mới ra tới Vịnh. Đó là gặp khi trời tốt chớ nếu nhằm lúc gió bão thì chưa biết đến mấy ngày phải lênh đênh trên mặt biển. Khách chưa từng đi biển mà hôm ấy rất may gặp song êm, gió lặng, một con thuyền lướt dậm bằng ngàn. Ngồi trên thuyền khách cảm thấy lòng thơ tới nhẹ nhàn, khanh xanh được biết nọ thuyền câu pháp phơi những cá hồ bườm, khi trời lên, lúc hụp xuống, xa trông tựa hồ như một bầy bướm bườm đáp trên mặt bể. Thuyền từ từ chạy, quanh mình tuy trời nước mênh mông, ngẫm lại mình thì, chẳng khác nào hạt cát đối với vũ trụ bao la.

Thuyền nhắm hướng có mấy hòn núi xanh thẳng tới càng lại gần càng trông rõ ra núi cao chơn chở, cây đa rậm rì, hòn lớn chen lẫn hòn nhỏ rải rác nổi lên giữa biển, hỏi thăm thuyền phu mới biết đây là cửa Lục, chứ nào gọi là Lục-hải, khẩu là nơi xưa kia bọn giặc cướp thường ẩn núp quanh mấy hòn nầy. Ngoài cửa Lục còn có cửa Vânđồn về đời vua Lý-anh-Tông ngài đã nhiều phen mở ra cho các lân ngoại quốc vào mua bán giao thiệp với nước nam. Đời Trần có Đông Trần-khánh-Dư ra làm Vân đồn phó tướng để giữ đường bể không cho quân Tầu lấn lương sang. Ông đã nhiều phen phục binh nơi cửa Lục nhân lợi thuyền chở lương của giặc đi ngang đánh cướp hơn 50 chiếc Vì thiếu lương, quân nhà Nguyên (lục sang đánh với quân ta) mới bị Trần-hưng Đạo đánh cho một trận tan tành và bắt được tướng Nguyên là Ô mã-Nhi ở trên sông Bạch-đằng. Một tranh lịch sử rất vẻ vang đã ghi tạc ở chốn nầy, nay chúng tôi đến viếng được cảnh nầy, thì cũng nên nhớ công ơn của các bực tiền nhân ta đã từng phen huyết chiến, máu rơi thịt nát trên mặt biển, nó mới còn có đến ngày hôm nay.

Hang Đầu-gỗ ở vào một trái núi lớn hơn hết, cao vời vợi cây đá chập chồng, hòn đá nào cũng to lớn lạ chường, chồng chất nhau tạo cột vót. Cây cối chẳng có thứ nào lớn được vì là ở vào hơi nước mặn hằng năm bị sóng lạt, gió dùa, mưa sa nắng táp thì có thứ nào chịu nổi.

Từ chân núi lên tới cửa động có hơn trăm bực thang xây bằng đá, đường dốc khó đi. Nhưng đối với khách du lịch đã có trải qua đường núi gập ghềnh, trèo leo nhiều hang, nhiều đồng lúc viếng núi Ngũ-hành, thì với trăng bực thang nầy khách lên không biết mỏi.

của Nguyễn-văn-Diêm

(còn nữa)

Chừng nào đứa trẻ đã lớn lên
Mà sữa không đủ cho nó dùng
Thì phải cho nó ăn bột sữa

NESTLÉ

HIỆU

CON CHIM

là một thứ vật thực lành, bổ và dễ tiêu hóa

Hãng NESTLÉ số 35 đường Mac-Mahon có sách dạy nuôi dưỡng con nít chữ quốc ngữ của bác-sĩ Vidal, quí Bà quí Cô muốn dùng xin hỏi tại hãng sẽ gởi tặng

Dám cam đoan

1- Chỉ có hãng xà-bong «Con số» từ bửi sáng-lập tới ngày nay là không dùng chất họa-học Nhựt-bổn, còn phần nhiều lại thích dùng vì giá rẻ.

2- Chỉ có hãng xà-bong «Con số» dám mua ròng dầu dừa để nấu xà-bong, vì dầu dừa giá mắc, nên không có hãng nào nấu xà-bong mà không pha với vật liệu rẻ tiền.

3- Chỉ có hãng xà-bong «Con-số» dám hứa chắc và thưởng 10.000$ cho nhà hóa-học chuyên môn nào tìm ra trong cục xà-bong «Con số» có chất dầu cá, mỡ hoặc dầu cao-su.

Nhờ dùng ròng nguyên liệu thượng phẩm mà xà-bong «Con số» có nhiều đặc-sắc: Cứng, dẻo, ít bao, Bọt thiệt nhiều Giặt nước mặn được, Không ăn tay, Không mục quần áo, Không có mùi tanh hôi. Để bao lâu cũng không móp méo.

Đào kiết: Xêu trả lại

Savonnerie de l'Indochine

129-130-131-131 bis,

Quai les Jonques — Cholon

Téléphone: 30.252

Ad. télégr. Huathukies

Muốn làm đèn Néon

Thử dùng nơi rạp hát Bón và những hiệu buôn lớn)

để quảng-cáo

bảng hiệu

ở trong phòng

và các đám vũ

do nơi hãng

STANDARD NEON LIGHT

95bis rue Lagrandière

Téléphone: 20425 — SAIGON

Dùng toàn đồ Huê-kỳ Có bảo kiết

Đã làm cho | *Poinsard et Veyret* / *Albert Portail* / *Pharmacie de Dakoa*

XUÂN 1938

Cho quý Bà, quý Cô, quý Ông

Trương xe hơi

89 — 95 rue Lagrandière — téléphone 20.488 — SAIGON

Về M. Trần-hữu-Ngũ chủ trương, tổ chức những cuộc du-lịch đi xem thắng cảnh trong xứ và những xứ lân cận.

Nam-kỳ — Trung-kỳ — Bắc-kỳ
Cao-miên — Lào — Siam
Trung-quốc — Nhựt-bổn
Vân-đương quần-đảo — Mã-la
Phi-luật-Tân — Caomiên,
Ấn-độ và Ấn-châu.

Có thương-lượng với các công ty hàng-hải được giá đặc biệt cho quý khách.

PHARMACIE PRINCIPALE

SOUREIE

M. HEUMANN

SUCCESSEUR

SAIGON

TỰ-NAM

1865

BA ĐỜI CÔNG DỤNG

THỨ THUỐC HIỆU NÀY

MỚI LẠI

Dĩa BEKA

tài-tử

Vọng cổ nhịp 16

J. Keller, Importation

72 rue Mac-Mahon

Công-văn

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 8 Septembre 1938,

Những sở đất Nhà-nước kể sau đây đã bán đấu giá hôm ngày 8 Janvier 1917, 27 và 28 Juille 1925, nay định cho những người đấu giá được, khẩn đứt mà hưởng và làm chủ vĩnh viễn.

Hạt Long-xuyên. Làng Thạnh-Quới

Tên họ người khẩn	họa đồ	sở đất	Số mẫu sào
a) Đấu giá ngày	8 Janvier 1917	phê chuẩn ngày 30 Janvier 1917	
Lê-van-Thang	1ère	64	100 00 00
b) Đấu giá ngày 27 và 28 Janvier 1925		phê chuẩn ngày 13 Aout 1925	
Võ-van-Cong	Tờ họa đồ dọc chiếc phân ranh hạt kinh Rachsoi-Bassac	13	10 00.00
Cao-van-Cu	»	52	10 00.00
Cao-van-Cu	»	53	10.00 00
Cao-van-Cu	»	54	10.00.00
Ho-van-Ky	»	56	10.00 00
Nguyên-tiên Chiêu	»	146	10.00.00
Nguyên-tiên-Chiêu	»	148	10.00 00
Nguyên-tiên-Chiêu	»	149	10.00.00
Nguyên-tiên-Chiêu	»	150	10 00.00
Nguyên-tiên Chiêu	»	151	10 00.00

Đất khẩn này chẳng đặng bán, hay là nhượng, cho, người ngoại quốc.

Sự bán, hay là nhượng, cho, mà trái các khoản định trên đây thì phải bị hủy bỏ vì sự trật tự chung.

Vì lời nghị quan Thống-đốc Nam-kỳ ngày 10 Septembre 1938:

Định thi hành theo thể lệ đặng sửa lại cho trúng những họa đồ và bộ sổ những đất trong mấy làng kể sau này thuộc về hạt Cantho

Đông-Hậu
Ngãi-[illegible]
Bình-Ninh
Loan-Tân

tổng Bình-Lễ

Sự cắm ranh những đất mà địa thế hay là lia diện có đổi dời từ khi phân ranh chung đến giờ, và sự cắm ranh những đất khoán của Nhà-nước, thì phải thi hành trong một tháng sau khi dán yết-thị lời nghị này. Thể lệ phải do theo đó mà cắm ranh và sự phạt về đều vi phạm thể lệ ấy thì là thể lệ đã định trong điều thứ nhứt lời nghị ngày 18 Novembre 1912 có lời nghị ngày 19 Octobre 1934 sửa lại.

Khi công việc đã làm đặng vẽ họa đồ lại rồi, thì một bổn họa đồ mới vẽ lại và một bổn sao lục tờ vi bằng chứng về sự đo vẽ họa đồ lại sẽ để tại nhà việc làng trong một tháng, ai muốn coi được đến đó mà coi. Trong lúc đó, những lời kêu nài thì cơ quan chức địa hạt và thâu nhận.

Lời nghị này và bổn dịch ra quốc ngữ sẽ dán tại tòa bố Cantho tại nhà việc mấy làng đó và mấy làng kế cận, dán như vậy trong một tháng.

N° 64

Nhị - thiên đường

Xà bong vệ sanh

Nhà thuốc Nhị thiên-Đường dùng nhiều chất thuốc rất tốt mà chế ra một thứ xà-bong vệ-sanh, cực kỳ tinh khiết, mùi thơm bát ngát, tánh chất ôn hòa. Bất luận gái, trai, dụng nó tắm gội, cùng rửa mặt hằng ngày, thì da mặt sẽ trắng trẻo [illegible] xinh đẹp và lại còn trừ được những mụn độc kia là khác.

Nên dùng mà tắm cho con nít hằng ngày, thì da thịt nó trắng trẻo sờn sơ, khỏi lở ghẻ chốc chi thẻ. Hay lắm. Ta nên tắm cho con nít bằng thứ xà - bong nầy.

Cứ gởi thơ cho nhà thuốc:

NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG

47, rue de Canton, 47

CHOLON

N. B.—Chư-tôn hãy nhớ trong mỗi thứ thuốc, bất luận là thứ nào đều có gói theo một cái toa, để nói chứng bịnh và chỉ cách dùng rất là rành rẽ.

Dầu Nhị-Thiên-Đường

Khắp trong thiên hạ đều dùng dầu Nhị-Thiên-Đường. Vì nó tốt, sức thuốc mạnh, có thể cứu người mau lẹ, không có thứ dầu nào sánh kịp, ấy là một thứ dầu chuyên trị bá chứng, công hiệu như thần.

Pháp-Quốc Đại-Dược-Phòng

111-113, đường Catinat — Saigon

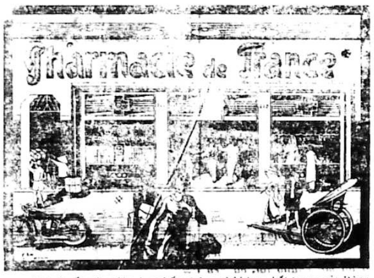

Nhà thuốc rộng lớn hơn hết và kịp thời hơn hết trong cõi Đông Pháp. Công-cuộc mua bán sắp đặc kỉ co léo thành ra một nhà thuốc đứng vào hạng nhứt trong các đại dược phòng.

Bổn dược phòng chỉ bán ròng các thứ thuốc men hàng hóa, tốt nhứt hạng, vì chỉ mua trữ ròng — những hiệu thuốc danh tiếng nhứt ở bên Pháp và của ngoại-bang.

BỆNH RUN

nhất-quyết trừ tiệt bằng thuốc

Tœnifuge Français

của quan đốc-tờ DUHOURCAU

là thứ thuốc rất nhậy mà rẻ tiền nhất.

chỉ 12 viên là khỏi không cần thuốc tẩy.

Nhà bán thuốc cho bộ Thủy-quân và bộ Thuộc-địa.

Bán tại nhà LEGOUX Frès

6, Rue Louis-Blanc, LA GARENNE (Seine)

và Bán ở các hàng thuốc tây.

COLLYRE VERT

du Docteur MOTAIS

contre les conjonctivites et le Trachome

THUỐC ĐAU MẮT

Nước xanh

của Bác sĩ

MOTAIS

Trị những chứng đau mắt lông cơm và đau mắt trùng - ca (Trachome)

0$30

眼科博士莫待之綠色藥水
專治眼痛各症功效如神
每樽價七毫五占

En Depot

Grande Pharmacie de France

111-113 Rue Catinat

En vente dans toutes les bonnes pharmacies 0$30

MANUFACTURE SAIGONNAISE DE CARREAUX & MOSAIQUES

Société d'Exploitation des Etablissements

BROSSARD MOPIN

Kế nghiệp

Sáng lập từ năm 1909

số 3 đường Lucien Lacouture

CHODUI SAIGON

E

Marque deposée

Gạch bông tốt thượng hạng, nhiều kiểu mới rất xinh đẹp làm bằng Xi-măn đủ thứ màu và các vật dùng đều ở Pháp-quốc lại.

Xin mời quí vị đến xem, kiểu gạch bông mới bay, đẹp lắm.

Giá bán hạ xuống rất nhiều. Xin viết thơ hỏi bản giá mới Bổn hiệu sẽ gởi cho.

Dây thép đề tắc:
(Adresse télégraphique:)
MAS CAMO. — SAIGON

VÔ RA THONG THẢ

hảng ở đường L. Lacouture. — Chodui

gần trại linh tập Ô-ma

Dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG là một thứ dầu bá chứng, trị bịnh như thần: nhứt là bịnh cảm mạo tứ thời; hoặc là nhứt đầu đau bụng hoặc xây xẩm mặt mày; hoặc tức rang nơi ngực, trong mình uể oải thọa, hết trong chớn mắt

NGUYỄN-VĂN-BỐP

KẾ-NGHIỆP

Suối đờn và khăn đen

(Gare) Bình-nhâm par Laithiêu

Tôi chuyên làm những khăn đất riêng tùy theo ý mỗi ông, và xin quí ông vui lòng viết thơ nói rõ mấy lớp và lấy ni, tôi sẽ làm y theo gởi lại cách lãnh hóa giao ngân tiền gởi tôi chịu.

Còn quí ông ở gần xin mời đến nhà trước xem mấy đờn của ông thân tôi sáng tạo hồi 1904 ray vẫn còn kêu, sau nữa đặng bề lựa khăn vừa ý.

Khăn kiểu mới bùng và nhiều gò từ 6 lớp sấp xuống giá . . . 5$00

Khăn làm kiểu tim đen bụng và nhiều gò lớp mỏng từ 7 lớp sấp xuống giá... 3.50

Khăn ở trong mềm bùng và nhiều gò từ 7 lớp sấp xuống giá. . . 2.50

(Đại-lý) M. Trần (Meilleur prix) à gare Dakao

C. M. Hồng-Ngọc Tailleur à marché Gò-dầu-hạ.

M. Kinh Tailleur Tân phước-khánh à (Thủdaumột).

Muôn bán

Một sở đất 19 mẫu có dư tọa lạc ở làng Phước-Hải Baria) dựa theo bãi biển, đường Bartoli đi qua Nước-Ngọt.

Một sở đất tại Chợlớn đường de Marins, đo được 2.567 thước vuông 50

Một sở đất tại Saigon đường Mayer đo được 3 781 thước vuông.

Một sở đất tại Saigon đường Mayer số 45, đo được [illegible] thước vuông trên đó có một dãy nhà ngói bảy căn

Một sở đất tại Giađịnh (Chukiệu) đường Paul-Blanchy prolongee, đo được 2295 thước vuông trên đó có một cái nhà ngói và vài cái nhà nhỏ.

Một sở đất tại Tâyninh làng Ninh Thạnh trên đó có một cái nhà ngói.

Hai miếng đất tại Tâyninh, làng Âm-giang.

Một sở đất tại Saigon, đường Mayer đo được 1 01[illegible] thước vuông trên đó có 10 căn phố ngói Nos 15 à 33.

Ai muốn mua xin mời tới bổn-báo hỏi-nguơn mà thương nghị rue Lucien Mossard, 57 Saigon

SÁCH CẦN ÍCH

Ấy là bộ «DÂN LUẬT NAM KỲ» cần kíp cho mỗi gia đình [illegible] Nam-Kỳ, Hanoi, Hải-phòng và Tourane, có lời tựa khen ngợi của [illegible] Trinh đình Thảo, được lời khen ngợi khuyến khích của quan Thống-đốc, vị chủ tịch Quản-hạt nghị-viện, quan Đốc lý Saigon, [illegible] trạng sư [illegible] quí ông Nhuận [illegible], các vị quan hạt nghị-viên [illegible] Dược, De Lachevrotière v. v. [illegible] [illegible] việc đi xa, chỗ trú cư, việc con cái, việc vợ chồng [illegible] ly hôn, v. v. và tài sản, quyền sở hữu chủ và các quyền [illegible], việc chúc thơ [illegible] [illegible] [illegible] đương hành. [illegible] DÂN LUẬT NAM-KỲ trên 3.0 trang mà chỉ bán 1$20, cước 0p.15. Xin chư tôn hãy gởi thơ mua ngay nơi tác giả kèm mandat, [illegible] [illegible] địa bạn chỉ nam quí sỏ giá của gia đình. Mua sỉ mua nơi tác giả: ông PHAN-VĂN-THIẾT, Cử Nhơn - Luật, Pháp Lâm Đô vẫn, N. 42 Rue Aviateur Garros à Saigon.

Mỗi lúc cần [illegible] việc tại Phòn-văn ông Phan-Van-Thiết tốn 5 đồng, [illegible] [illegible] đơn, trạng, [illegible] v. v. [illegible] từ 10 cho tới [illegible] [illegible].

TẬN TÂM VÀ KÍN NHIỆM

Số Tombola của Hội chợ cái lao nhứt định xổ vào ngày 3o Novembre 1938.

Võ-hiệp tả-tình tiểu-thuyết N·143

雙劍締緣

Song Kiếm Đề Duyên

Song-Bình dịch thuật

HỒI THỨ MƯỜI BẢY

Quyết chi báo thù ba Kiếm-Hiệp

Giữa rừng bỗng thấy cặp Thần-đồng.

nói sự mình không có số [illegible] chứng [illegible], đoạn Điền-chủ [illegible] hùng tôi hỏi lại Hòa-thượng rằng: hai đứa Hải-nhi kia ở đâu?

Hòa-thượng có ý ngại-ngùng. Không dám nói chỗ ở của hai đứa Hải-nhi cho rõ, Điền-chủ chúng tôi hỏi mãi. Hòa-thượng chẳng đáp lại một lời. Điền-chủ chúng tôi bèn ủy Hòa-thượng liền, biết Hòa-thượng bắt cóc trẻ con của người bản mọi, ông bèn kêu chúng tôi trói Hòa-thượng lại, tra khảo ba bốn chục roi, Hòa-thượng bị tra khảo đau đớn, cực chẳng đã phải nói hai đứa Hải-nhi còn giấu ở trong núi, bởi vì cớ ấy, cho nên Điền-chủ khiến chúng tôi tìm kiếm hai đứa Hải-nhi ở đây, vì chủ ý Điền-chủ của chúng tôi, muốn kiếm hai đứa Hải-nhi về nhà nuôi dưỡng; Phùng-khởi nghe nói tới đó, bèn khoát tay người kia mà nói rằng: chớ làm thinh đi, ta sẽ tới nhà Điền-chủ của chủ hỏi chuyện; bọn nông phu bèn ẵm hai đứa Hải-nhi ra khỏi núi, và dẫn hành Phùng khởi về nhà Điền-chủ tức thời.

Điền-chủ kia là kim-hữu-mưu, một người nghiệp chủ ở trong xóm nhà đó, khi bọn nông-phu ẵm hai đứa Hải-nhi về đến tới xóm, người trong xóm lật đật thông báo cho kim-hữu-mưu hay, Hữu-mưu nghe báo rất mừng. Cả nhà lớn nhỏ đều chạy ra đón tiếp, quả nhiên thấy bọn nông-phu ẵm hai đứa Hải nhi đi trước, lại có Phùng-khởi đi theo sau, kim-hữu-mưu vẫn biết họ Phùng là một tay Đại-hiệp ở xứ nầy, bèn tiếp rước họ Phùng vào nhà khi đó. Phùng-khởi mới vào nhà an tọa, Hữu-mưu bèn làm lễ yết kiến mà nói rằng: Thôn-dân ở trong Lịa-hạt Đại-da thiệt nhờ ơn tái-bồi của Đại-da nhiều lắm, vì không biết Đại-da nhục lâm Tệ-xá.

Thôn-dân không có cuộc «viễn nghinh» sự thất lễ với Đại-da thế nầy, xin Đại-da rộng lòng miễn chấp: Phùng-khởi tức cười chúm chiếm, không đáp lại một lời; khi ấy, bọn nông-phu ẵm hai đứa Hải-nhi tới Trung-đường, đặng cho Hữu-mưu xem diện-mạo của hai đứa kia cho rõ, Hữu-mưu xem thấy diện mạo 2 đứa Hải-nhi thiệt tốt, chẳng khác nào hai đứa Hải-nhi trong bức ảnh của Hòa-thượng đem hiến cho mình, đối với hai đứa Hải-nhi bảnh lảnh dễ thương, Hữu-mưu muốn kêu hỏi 2 đứa kia một vài tiếng, Phùng-khởi lật đật khoát tay Hữu-mưu một cái, rồi dọ hỏi Hữu mưu rằng: Tên trọc đầu kia (Hòa-thượng) bị trói ở chỗ nào?

Hữu-mưu đáp lại rằng: Tên kia bị trói ở trong chuồng trâu, nó chịu tra khảo hai ba lần khổ cực, sau khi nó nói thiệt chỗ giấu hai đứa Hải-nhi ấy, Thôn-dân khiến Gia-nhơn mở trói cho nó liền, tuy nó được mở trói mặc dầu, còn bị nhốt lại chỗ chuồng trâu phía trước, Thôn-dân khiến Gia-nhơn canh giữ nó lại đó, đề giải nạp nó tại nha-môn, chẳng ngờ Gia-nhơn sơ ý để phòng, làm cho nó lảnh mình đào-thoát, Thôn-dân khiến Gia-nhơn im kiếm mãi, không thấy bóng dạng nó chỗ nào, đoạn nghe tin bọn

(Còn nữa

Imp. LỤC-TỈNH-TÂN-VĂN

Gérant LÂM-VĂN-NGỌ

2174
18-11-38

Hai phiên nhóm của Đại-Hội-đồng kinh-tê lý-tài hôm qua

(Tiếp theo trương nhứt)

« Về khu-vực Sông Mả thì lúc nầy đây ruộng đất hết sức xấu xa, không cày cấy trồng-tỉa gì được. Mỗi mẫu có lẻ không đáng giá 70p.

« Tới chừng có nông-gia, đất hoang khai phá, cày cấy được sẻ tăng lên tới giá 500p 1 mẫu không chừng. Sự lợi rỏ rệt như vậy thì tôi tưởng chủ ruộng phải trả lại số vốn nhà nước ứng ra làm việc dẫn thủy nhập điền cho họ. Làm vậy mới công bình chớ tăng thuế điền đồng đều thì dân chúng sẻ phải ngạc nhiên, không hiểu vì sao sự chi phí có lợi lên riêng cho một số ít người mà toàn-thể dân-chúng lại phải lo trả. Tôi tưởng quý vị đại-biểu cũng nên cổ-động, giảng giải lần lần những điều đó cho dân rỏ.

Ông Giáo : Trước đây một mẫu ruộng chịu thuế 2$80 Sau khi có nông-gian, ruộng ấy chịu thuế kêu là thuế nước (taxe d'eau) thêm 4$00 nữa, tổng cọng là 6$80 một mẫu. Khu - vực Sông - mả có 18 100.000 mẫu, số trội thâu hằng năm lên tới 400 000$ là một số bạc không nhỏ, có thể dùng trả số vốn ứng ra được.

Ông Nouailhetas : Đó là một ý-kiến hay mà chánh-phủ sẻ đặc biệt lưu ý, nghiên cứu.

Ông Vinh cũng đứng lên nói rất nhiều – sự thực là ông đọc một bài diễn văn dài thậm thượt — song cũng không phát biểu ý kiến gì mới lạ.

Ông An : Nói như qui ông Marinetti và Giám-đốc tài-chánh rất phải. Tôi cũng tán-đồng sự trù-hoạch buộc chủ-điền có ruộng đặng tổ-chức sự dẫn - thủy nhập - điền, phải trả số vốn bỏ ra làm công việc ấy. Ở Bắc-kỳ nhà nước làm như vậy : khi khởi công thì ruộng đất tăng thuế lên hạng ba, khi hoàn thành thì tăng lên thuế nhứt-đẳng điền.

Ông Phan Thanh : Tôi cũng hoan-nghinh sự trù-định đo miền là riêng ruộng nào có nông-giang phải chịu tăng-thuế mà thôi. Và nhơn đó mà cách đây ít tháng dự-án tăng thuế điền một cách đong đều đả bị Dân Viện phản-đối và bác đi. Nông-dân Trung-kỳ chịu thuế sưu hết sức nặng nề rồi, không thể hy - sanh thêm được nửa, nhứt là dự-án nói trên trù-định những sự tăng thuế lên tới 80 phần trăm.

Ông Nouailhetas: Tôi tưởng hội đồng có thể tóm tắt những ý-kiến hay nó phát-biểu nói nay tới giờ trong một đề-nghị đại-ý như vầy:

« Đại-hội-đồng hoan - nghinh sự tiến-hành công việc dẫn thủy nhập-điền và tiếc rằng công việc ấy không thiệt-hành mau lẹ, lớn lao hơn hiện thời.

Yêu-cầu chánh - phủ thảo một chương trình dẫn-thủy nhập - điền lớn lao, đạc trình cho hội - đồng xem xét trong phiên nhóm năm tới và ngỏ ý rằng một phần sự chi-phí về việc ấy sẻ do những chủ có đất đai trong khu vực có nông-giang phải gánh-vác

Hội-đồng nhiệt liệt hoan - nghinh sự trù-định ấy rồi kế-tục xem xét chương-trình dẫn-thủy nhập - điền Nam-kỳ.

Thoát nạn đắp Đập Long - xuyên — Tri ton

Ông Nhuận lại lên tiếng phản-đối con đường Long-xuyên-Triton mà ông cho rằng không đủ sức cản nước sông Bassac, ngăn ngừa nạn lụt Toàn thể nông gia miền ấy không xin gì khác hơn là xây thêm công đào thêm kinh.

Ông xin rích trong số bạc công-Thải 15 triệu một món tiền đặng thiệt hành nguyện vọng ấy

Ông Thuận hỏi rằng : Số bạc ghi trong Ngân sách dùng về khu vực An-Trường phải chăng là số chót Từ rày sắp sau không còn tiêu phí gì và khu-vực ấy nửa và có chắc rằng công việc dẫn thủy nhập điền tiến hành hồi giờ có kết - quả mỹ-mãn chăng ?

Ông Combot : Tôi thấy số bạc công thải 15 triệu chi-dùng gần hết rồi mà về phần Namkỳ chánh phủ không tiến hành được công-ích nào lớn lao hết

« Từ mấy năm nay tôi xin đào thêm một ngọn kinh nửa dọc theo kinh Quan-lộ xin đắp một cái đập chia hai nước sông Bassac cho phân nửa chảy ra vịnh Xiêm - la, phân nửa chảy ra biển Trung-hoa. Song tiết tới bây giờ chánh-phủ không thiệt hành một điều nào hết mà chỉ lo tiến hành những công việc nhỏ mọn có ích cho ít nhiều tư gia

Một lần nửa, tôi xin nhắc lại. Nông dân Namkỳ không xin gì khác hơn là đào thêm kinh, thiệt nhiều kinh.

Ông Gassier : Ở khu vực An-trường ruộng đất trở nên tốt nhiều. Những ruộng có thể sản xuất 10 gịa mỗi công đả tăng lên gấp hai hồi trước. Nhà nước lo đắp đập là đặng cản nước mặn không cho tràn vô kinh rạch, đặng nông dân có nước ngọt dùng từ đầu năm chí cuối.

Ông Philipps cũng phản đối sự đắp đập trên con đường Long-xuyên Tri-ton.

Ông Combot nói nông-gia không sợ nước mặn và cũng không cần ngọt. Chỉ cần có thể tháo nước ra sông, ra biển cho nó khỏi ối đọng lại.

Ông Bền : Chúng tôi xin đào kinh... đào kinh và đào kinh. Có vậy thôi.

Tôi thừa dịp nầy hỏi quan Phó Toàn-quyền rằng đề-nghị của tôi phát biểu hôm bửa trước, về số trợ-cấp cho Namkỳ trích trong thuế xuất cảng lúa gạo, có được chánh phủ chấp nhận chăng ?

Ông Cousin : Chánh-phủ sẻ xem xét rất kỹ rồi sau nầy sẻ trả lời cho ông.

Ông Nhuận, trái lại với ông Combot, sẳn lòng hoan nghinh nước ngọt trong các ngọn kinh rạch. Ông không xin đào hết thảy những kinh rạch mà hội - đồng yêu cầu hồm rày trong một lúc. Nhà-nước có thể tiến hành việc ấy mỗi năm một chút, công-quỹ dư nhiều thì làm nhiều, dư ít thì làm ít.

Ông yêu-cầu bỏ khoản chi-phí 100.000p trù-định đắp đập trên đường Long xuyên— Triton, đem dùng đào thêm một ngọn kinh.

Ông Gassier tán-đồng sự trù định ấy, hội-đồng chuẩn-nhận!

Hu hồn ! Thiếu chút nửa trọn mấy tỉnh miền Tây-Nam xứ Nam-kỳ bị ngâm nước hằng năm bởi con đường Triton-Long-xuyên.

* *

Nghỉ 10 phút.

Trở vô, xem xét tới sở chi-phí bất thường về các việc y-tế, hội-đồng tỏ ý ngạc-nhiên về số bạc 120.000 ghi trong ngân-sách mà không hiểu dùng đặng màn gì.

Ông Heckenrth cho hay rằng vì có lịnh bên Bộ dạy ghi số bạc ấy thì ông làm theo chớ ông cũng không hiểu dùng màn gì.

Ông Ardin cực lực phản đối hành động độc đoán ấy của bên Bộ.

Ông Cousin nói rằng bên Bộ biểu ghi số bạc ấy chắc là dùng về những sự mở mang công việc y-tế có lợi-ích nhiều ít cho thuộc - địa.

Ông yêu-cầu hội-đồng chuẩn-nhận sự chi phí ấy đi rồi sau nầy ông sẻ hỏi thăm và công-bố sự tiêu xài số bạc ấy.

Qui ông Cheisnel và Darlès yêu-cầu trợ cấp cho nhà thương cùi ở Djiring.

Tới khoản 34, ông Cousin cho ay rằng nhà nước ghi thêm số bạc 140 ngàn đặng cất một bịnh-viện cho người Pháp và một nhà thương cho người Nam ở Haiphong

Ông Liễn phát-biểu đề-nghị yêu-cầu lập máy nước lọc ở Mong-cay.

Có nhiều ông nghị than - phiền rằng cất một cái nhà thương 100.000p. cho Haiphong thì nhỏ quá, không đủ dùng.

Ông Cousin: Công-quỹ chỉ có thể gánh vác số chi-phí đó thôi và đả được bên Bộ tán-đồng. Các ngài nên nhớ rằng có sẳn hai nhà thương lớn ở Hanoi, cách xa Hải-phòng 100 cây số.

Nếu có bịnh nặng thì cứ việc chở họ lên Hanoi về nhà thương cũ. Djiring thì cuối năm nay, có dư chút đỉnh về tiền lợi cuộc xổ số Đông-pháp, tôi sẻ xin quan Toàn-quyền trợ cấp cho.

Ông Pouzenc xin lập nhà máy nước lọc cho Phanthiết.

Đề nghị của qui ông Liễn và Pouzenc đều được hoan nghinh, chuẩn nhận.

Cuộc tranh-biện kéo dài tới 8 giờ mới liễu-kết, không đem lại ý-kiến nào mới lạ, hay ho nửa hết. Sớm mơi nầy hội-đồng sẻ nhóm tiếp

Saigon - Phnom-penh - Angkor -Saigon

Cuộc du lịch kỳ thứ mười bốn của M. J. Bùi-công-Hoanh 38, rue Vassoigne, Tân-định (Saigon) tổ chức. (Số khách đã dự trong 13 cuộc du lịch vừa rồi đã được 925 vị

Khởi hành đúng 5 giờ sáng ngày thứ bảy 26 Novembre 1938. Về đến Saigon 11 giờ khuya thứ hai 28 Novembre 1938.

Vòng đi ghé kinh-đô xứ Cao-miên, viếng đền Vua, chùa vàng, chùa bạc viện Bảo-tàng, nhà vua và Albert Sarraut, dạo xem châu thành v.v... về đ ngả Kompong Cham.

Tiền xe cả đi về (autocar hãng S.I.T.) ăn uống (ở Phnompenh ăn tiệm ăn khách trú có rượu, lên Siêmréap-Angkor dùng cơm tây có rượu, nước đá) rót lòng, giải khát, phòng ngủ, chụp hình (tặng cho mỗi vị 15 tấm) tính chung mỗi người là 22$00.

Qui ông bà nào muốn dự cuộc du lịch nầy xin đến đóng tiền trước và ghi tên kẻo hết chỗ, ở xa mua manda' và cho biết rỏ tên họ chức nghiệp và chỗ ở rỏ ràng.

Jacques Bùi-công-Hoanh 38, rue Vassoigne Tân-định — Saigon

Đàu-xảo súc-vật ở HATSAIKHEUNE (Lèo hạ)

Ai muốn đi dự hội chợ súc-vật và mua trâu về làm ruộng.

Ai muốn đi xem phong cảnh Paksong (Dalat thứ nhì).

Xin hãy ghi tên trước ngày 30 Novembre 1938 giá 28$ đóng trước 10$.

2 Décembre 1938.— 5h sáng đi, trưa tới Kratié ở nghỉ một đêm.

3 Décembre 1938.— 5h sáng ở Kratié đi, trưa tới Hatsaikheune ; tối xem Cải-lương Xiêm, Lèo.

4 Décembre 1938.— Ở lại Hatsaikheune xem lễ Basi, Hội chợ và đi viếng thác Phaphong.

5 Décembre 1938.— 5h sáng đi Paksé và Paksong ở ăn cơm trưa chiều về Hatsaikheune. Du hồ dưới sông Cửu long.

6 Décembre 1938.— 5h sáng về Kratié ăn cơm trưa rồi về Saigon.

Qui ông, qui bà,

Mỗi năm có hội chợ súc-vật một lần năm nay là kỳ thứ ba mươi phần long trọng, thừa dịp nầy qui ông qui bà sẽ được xem nhiều cảnh đẹp ở xứ Lèo, nhứt là thác Phaphong và Paksong không khác chi cảnh Dalat.

Dalat có thác Camly ai cũng tấm tắc khen thầm, Paksong cũng thác Camly thứ nhì, cũng là một thắng cảnh để cho người mơ mộng.

Hèn lâu tôi đả định tổ-chức một cuộc du-lịch xứ Vang-Tượng, nay sẳn có dịp nầy, tôi xin qui ông qui bà ráng đi xem cho biết những cảnh vô ngần tuyệt mỹ, tốt đẹp và hùng vĩ của xứ Lèo. Lần khác tôi sẽ đem qui ông qui bà lên viếng Lèo Thượng.

Xin đem đồ lạnh theo, vì trên Paksong lạnh không thua gì Dalat ; cuộc hành trình trong năm ngày, tôi sắp đặt cho qui ông qui bà được đôi phần sung sướng về vật chất, chẳng dám sơ sót một điều.

Nguyễn-khắc-Nương
Thương-gia 98 rue Lagrandière Saigon

Mấy người mà không đau hai vật không bay cảm mạo thương thăng, ít hay nhức đần sồ mũ là họ nhờ có sẳm sẳn một ve dầu NHỊ-THIÊN-ĐƯỜNG để ở trong túi họ luôn, không khi nào ngớt.

CUỘC ĐUA NGỰA SAIGON

KỲ THỨ NHÌ — CHÚA-NHỰT 20 Novembre 1938

Lời bàn

ĐỘ THỨ NHỨT
Phần thưởng EMINENCE
Độ bán 400 đồng
Đua trơn 1.500 thước,
ngựa C. từ 4 tuổi sắp lên
(Cá cặp)

Le Gagnant	*200p.*	35k.
Galopin III	*200*	35
Kim lang Chi	*150*	33 5
Carioca	*350*	36.5
Bửu hòa Mai	*250*	37.5
Anh Hùng	*200*	37
As de Cœur	*400*	42
Kim Xanh	*200*	37.5
Đạm Anh	*200*	43
Kim Thạch	*250*	39

Độ đầu cho ngựa C đáng bán hết giá 400 đồng, trong đám nầy lựa ra ngựa có phần là Đạm-Anh, Galopin III, Kim-Thạch và Kim-Xanh ; Galopin III đặng chở chỉ như vầy thì đáng kể hơn Kim Xanh, còn Kim - Thạch sợ huấn dượt chưa đủ, chẳng biết ra thể nào. Đạm-Anh dượt coi khá lắm thì nên kể hơn mấy con kia.

Tôi bàn : Đạm - Anh nhứt
Galopin III nhì
Kim - Xanh nhì

ĐỘ THỨ NHÌ
Phần thưởng HẮC-LÂN
Đua trơn 800 thước,
ngựa hạng C. 3 tuổi
(Cá cặp)

Vang Bay	41k.
Mạnh thái Ngọc	41
Capricieux	39.5
Đạm Bông	38
Hùng Phong	39
Kim Nữ	39.5
Hồng Nga	39
Dragon d'Or	39

Phần thưởng Hắc - Lân đua 800 thước cho ngựa 3 tuổi. Capricieux đáng kể hơn, kế nó là Đạm-Bông và Mạnh thái Ngọc, còn đám kia cũng tầm thường vậy thôi, vậy tóm tắc lại độ nầy mà bàn.

Tôi bàn: Capricieux nhứt
Đạm-Bông nhì
Mạnh-thái-Ngọc nhì

ĐỘ THỨ BA
Phần thưởng d'ESSAI
Đua trơn 800 thước,
ngựa hạng B. 3 tuổi
(Cá cặp)

Féer e	37.5
Long Đính	39
Vang Bông	41.5
Alphonse	39
Ma Fortune	40.5
Le Lancier	39

Đám ngựa B 3 tuổi nầy chẳng có con nào thật hay, chỉ nên chọn Ma Fortune và Alphonse có phần về trước mà hễ phát cờ trễ nải thì cũng phải chịu phục mấy con kia. So đi tính lại trong độ nầy thì chọn hai con tôi đả nói trên đây

Tôi bàn: Ma Fortune nhứt
Alphonse nhì

ĐỘ THỨ TƯ
Phần thưởng TZIGANE
Độ bán 500 đồng,
Đua trơn 1.500 thước, ngựa B. từ 4 tuổi sấp lên

DOUBLE ÉVENT

Solitaire	*450p.*	44
Wapiti	*300*	38
Vang huê Nữ	*500*	39.5
Rigolo	*250*	3
Nam Kim	*200*	38
Long Vân	*350*	44
Ô Ngọc	*450*	46.
Espoir	*250*	36
Kim Phụng	*200*	31 5
Bonne Chance	*400*	35.5
Amas d'Or	*250*	35
Jenny Duane	*200*	33.5

Độ Double-Event đầu nhằm độ bán cho ngựa B. 4 tuổi. Vang Huê Nữ mùa rồi hay lắm, nó chỉ kỵ Avion mà thôi, nay nó chạy với đám nầy thì có nhiều hy vọng lắm Ô Ngọc chở 46k5 nếu tính theo chưn cẳn mùa rồi thì nó sẻ lảnh giải thưởng nầy. Jenny Duane 47k chúa nhựt rồi về ba sau Long Điền và Nénette nay nó đặng chở 33k5 bớt đặng 13k5, chắc đặng bà con hoan-nghinh mà không chắc chỉ nó sẽ về trước mấy con trên đây. Bonne Chance thật là ngựa hay nhưng sợ nài nhỏ sợi nó không hạp, còn mấy con kia được cũng tầm thường.

Tôi bàn : Ô Ngọc nhứt
Jenny Duane nhì
Vang Huê Nử —
Bonne Chance ngược

ĐỘ THỨ NĂM
Phần thưởng PALEFROI
Đua trơn 2.000 th., ngựa Lai từ 4 tuổi sắp lên
(Cá cặp)

Bạch diệm Hồng	44 5
Roi de Cœur	44
Farceur	56
Ngọc Thạch	44.5
Mondaine	52.5
La Gazelle	45.5
Shell	53
Victorieux	49
Frégate	42.5

Phần thưởng Palefroi đua 2.000 thước. Farceur và Mondaine sẻ tranh kịch liệt độ nầy coi sướng mắt Victorieux mùa nầy coi bớt tánh cự nự, nó cũng có nhiều phần ăn ngược, còn mấy con kia đáng kể La Gazelle hơn vì đường tập dượt cũng hay hơn năm rồi.

Tôi bàn : Farceur nhứt
Mondaine nhì
La Gazelle —
Victorieux ngược

ĐỘ THỨ SÁU
Phần thưởng DE PERTH
Đua trơn 1.500 thước,
ngựa Úc-Châu B
(Double-Évent)

Minerve	55k.
Forever	55
Rosemary	52
Annabita	50
Motor	52
Ngọc Dinh	52
Mỹ Phụng	52
Thanh Long	52
Johanna	52
Nefertiti	52
Nannine	52
Mira	52
Amédée	52
Place Vendôme	52
Pervenche II	52

Độ Double Event sau cho ngựa Úc-Châu, đám nầy chúa nhựt rồi có xáp trận với nhau. Minerve nhứt, Place Vendôme nhì, Pervenche II ba. Còn độ sau Forever nhứt, Mira nhì, Ngọc Dinh ba, Mortor tư nay lấy mấy con đây mà so sánh thì nên kể Minerve và Pervenche II hơn. Pervenche tuần rồi vì chưa đủ sự huấn dượt, chớ tuần nầy đủ rồi nó sẻ làm nên chuyện bất ngờ cho mà coi.

Tôi bàn : Minerve nhứt
Place Vendôme nhì
Forever nhì
Pervenche II ngược

ĐỘ THỨ BẢY
Phần thưởng FREEMANTLE
Độ bán 800 đồng
Đua trơn 1.700 thước,
ngựa Úc-châu A.
(Cá cặp)

Vanesse	*500p.*	46
Miss Australia	*700*	50
Aminda	*400*	44
Liberté	*600*	48
Sumlis	*800*	52
Senorita	*400*	45
Paprika	*300*	43

Độ bán hết giá 800 đồng, Aminda, Liberté mùa rồi hay hơn mấy con kia. Vanesse có đoạt giải một lần, kế sau đều chìm luôn, nếu mùa nầy nó đặng phục sức thì cũng có nhiều hy-vọng. Sénorita và Paprika coi kém hơn mấy con tôi đả nói trên đây.

Tôi bàn : Aminda nhứt
Liberté nhì
Vanesse ngược

ĐỘ THỨ TÁM
Phần thưởng TIA-SON
Đua trơn 1.700 thước.
Ngựa hạng C. ăn độ trên 600 đồng mùa 1937-88
(Cá cặp)

Miss Lys	38.5
Charlot Vân	41.5
Galopin II	49
Eléphant	41
Kim Sang	50
Bông Vàng	41.5
Manhescar	47
Đạm Sang	46

Đua trơn 1700 thước cho ngựa C. Eléphant chúa nhựt rồi về nhứt trước Flyng Star và Charlot Vân, còn Galopin II nhì sau Fanfan, Bông Vang 87k về ba, so sánh theo tài sức mấy con nầy thì nên chọn Eléphant và Galopin II.

Tôi bàn : Eléphant nhứt
Galopin II nhì
Bông Vang nh

ĐÁNH DOUBLE ÉVENT
Ô Ngọc × Minerve
Ô Ngọc × Pervenche II
Bonne-chance × Minerve

ĐÁNH CÁ CẶP
(Pari Jumelé)

ĐỘ THỨ NHỨT
Đạm Anh × Galopin III

ĐỘ THỨ NHÌ
Capricieux × Đạm Bông

ĐỘ THỨ BA
Alphonse × Ma Fortune

ĐỘ THỨ NĂM
Farceur × Mondaine
— × La Gazelle

ĐỘ THỨ BẢY
Aminda × Liberté

ĐỘ THỨ TÁM
Eléphant × Galopin II

BẠCH-DIỆP

TIN VẮN

Có tin ngày 28 và 29 Octobre 1938 rồi 800 gia đình Ý sẻ đi Libye (châu Phi) gồm tất cả 18.000 người vừa đàn ông, vừa đàn bà và trẻ con.

∴

Các gia đình nầy lựa chọn tại các miền nhà quê đông dân quá, và thạo việc canh nông.

∴

Chánh phủ Ý cho họ đi thuộc-địa để mở mang nông nghiệp vậy.

∴

Anh Bê làm lụng cần cày mặc mày vui vẻ luôn luôn. Hỏi ? – Anh nói nhờ có uống « Aspirine, Usines du Rhône ».

∴

Trong tháng Aoüt 1938, xứ Đông pháp ta đả mua ở ngoài vào (nhập cảng) một số hàng hóa nặng 57.358.283 kg trị giá 174.503.766 phật lăng tức là 17.405.376$,60.

∴

Từ đầu năm nay tới cuối tháng Aoüt, Đông pháp đả mua ở ngoài vào 3.361.548 tạ tây hàng, trị giá 1 255.159 ngàn phật lăng.

Trong tháng Aoüt, Đông pháp ta đả bán ra ngoài một số hàng hóa nặng 394.594.692 kgs trị giá 279 548.492 phật lăng tức 27.954.849$,20.

∴

Từ đầu năm tới cuối tháng Aoüt Đông pháp đả bán ra ngoài 15.885.061 tạ tây hàng trị giá 28.45.544 ngàn phật lăng.

∴

Tính ra trong tháng Aoüt, 1938, Đông pháp kéo về được 10.504.472p,60.

∴

Từ đầu năm tới cuối tháng Aoüt, kéo về được 59.038.500 đồng.

Đông pháp bán hàng cho Pháp quốc nhiều nhứt, trong tháng Aout bán sang được 136,583.448 phật lăng, từ đầu năm tới cuối tháng Aout, được 919.608 000 phật lăng. Rồi đến Huê - kỳ Singapour, Hongkong.

Đông pháp mua hàng của nước Pháp nhiều nhứt, trong tháng Aoüt 1938 mua hết 78 505 051 phật lăng, từ đầu năm tới cuối Aout 1938 mua hết 628.740 000 phật lăng. Rồi đến của Xiêm, Hongkong Ang lê.

∴

Đi đường xe, chẳng hạng là đi tàu, đi xe lửa, xe hơi hoặc đi bộ ... đem theo mình « Aspirine-rines du Rhône » mà dùng, thì đi tới nơi về tới chốn, mạnh giỏi luôn luôn.

∴

Nước Xiêm lo nay hết sức lo lắng về quân bị.

∴

Hiện nay Chánh phủ Xiêm đả ký kết với Ý để mua thêm một chiếc tuần dương hạm 2000 tấn giá đáng 10.000.000 đồng tiền Xiêm.

∴

Đồng thời Chánh phủ Xiêm cũng đả ký kết mua luôn một chiếc tuần dương hạm khác của Thủy sĩ nửa.

Đờn ông, đờn bà, con nít, dùng thường « Aspirine, Usines du Rhône », khỏi bịnh nhứt đầu, chóng mặt, v. v... Thuốc rẽ tiền mà hiệu nghiệm như thần.

∴

Muốn đám cưới long trọng, hai họ rỏ ràng dùng đồ nữ trang lạ nhận hột xoàn mới. bông tai khóa dận, giây chuyền mề - đai, vòng nửa mặt, cà - rá mỗi món đồ có giấy riêng bảo kiết hột xoàn và vàng. *Quốn-chúa* 21, đường Amiral Courbet Saigon.

Tại nhà hộ Samipic

(Tiếp theo trương nhứt)

với những đều khôn khéo và sự chánh quyền cai-trị của ngài, ngài đã để những sự thân mật xâu xa với dân bổn-xứ, và một đều tốt đẹp hơn hết, là tinh thần thiên Pháp-Nam, không như vậy, thưa phu-nhân và quan Thống-đốc, thì không có công cuộc lâu dài và đầy đủ cho xứ nầy.

Chúng tôi ước mong cho ngài sẽ trở lại với chúng tôi, và nếu được, với một quyền hành nhiều hơn, nhứt là với một sức khoẻ mạnh hơn nhiều về vật chất và tinh thần, đặng có nối tiếp công việc ngài đã làm lại xứ nầy trở nên mến yêu Pháp-quốc. Tôi xin mời các ngài Pháp-Nam, nưng ly rượu lên chúc cho Phu-nhân và quan Thống - đốc Pagès lộ trình mạnh giỏi và mau trở lại với chúng ta.

Tin mừng

Chúng tôi vừa tiếp được tin mừng: đến ngày 28 và 29 Annam nhằm 19 và 20 Nov. tới đây, bà sương-phụ Trần-văn-Mịnh ở Thiện-tân (Biênhòa) sẻ làm lễ thành hôn cho con trai bà là bạn *Trần - văn - Đạo* sánh duyên cùng cô *Đặng-thị-Út*, ái-nử của ông và bà Đặng-văn-Hộ, Hương-sư ở cùng một làng.

Vậy chúng tôi có vài lời thành thật chúc cho vợ chồng mới : Duyên ưa phận đẹp hảo hiệp sắt cầm.

Equipe ấn-công L T. T V.

Các phụ huynh học-sanh nên để ý một trường có nhiều giáo sư chuyên môn là :

PENSIONNAT

LÊ - MINH - NGUYỆT

54, Avenue de la Marne (gần đồn Cây-Mai) — Cholon

Như M. Thai-minh-Ba có cấp bằng cữ-nhơn toán học và vật lý học
M Đỗ thời-Của có grand étoile của hàng lâm viện thế giới sử học
M. Phạm-cao-Luân có bằng tú tài bổn xứ.

Hỏi thăm điều lệ, có học phí nhẹ và nhiều khoa phụ có ích cho cả nam nữ học-sanh, nhớ đính có trả lời.